

## MKB-indicatorbedrijf: De modewinkel

Deelrapport bij het project "Financiële doorlichting  
naar de regeldruk in het mkb"





## MKB-indicatorbedrijf: De mode- winkel

Deelrapport bij het project "Financiële doorlichting  
naar de regeldruk in het mkb"

### **Auteurs**

Eline de Koning

Saif Haify

Peter Bex

Sira Consulting B.V. is inhoudelijk verantwoordelijk voor deze rapportage. De in deze rapportage opgenomen teksten en onderzoeksresultaten mogen uitsluitend worden gebruikt als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Sira Consulting B.V.. Sira Consulting B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.



## Inhoudsopgave

<b>1</b>	<b>Inleiding</b>	<b>6</b>
<b>2</b>	<b>Methodiek MKB-indicatorbedrijven</b>	<b>7</b>
2.1	Regeldruk van een MKB-indicatorbedrijf	7
2.2	Onderzoeksmethode en verantwoording	10
<b>3</b>	<b>Sector en verplichtingen</b>	<b>12</b>
3.1	De modebranche	12
3.2	Het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel	14
3.3	Wettelijke verplichtingen	15
<b>4</b>	<b>De regeldruk van de modewinkel</b>	<b>20</b>
4.1	De regeldrukkosten	20
4.2	De werkbaarheid (beleefde regeldruk)	24
<b>5</b>	<b>Van knelpunten naar oplossingen</b>	<b>27</b>
5.1	Regeldruk versus werkbaarheid	27
5.2	Beslisboom regeldrukreductie	35
<b>6</b>	<b>Samenvatting regeldruk modewinkel</b>	<b>38</b>
<b>Bijlagen</b>		
I	Overzicht wettelijke verplichtingen MKB-indicatorbedrijf modewinkel	41
II	Matrix ingevuld per verplichting	42

# 1 Inleiding

Het kabinet zet in op een merkbare en tegelijkertijd meetbare aanpak van de regeldruk voor bedrijven. Een belangrijke bouwsteen in het nieuwe regeldrukprogramma is om meetbaar de balans op te maken wat de regels zijn waar een ondernemer in de praktijk mee te maken krijgt, tegen welke knelpunten hij of zij aanloopt en wat het kost aan lasten. Het kabinet wil dit meetbaar maken op het niveau van de individuele ondernemer en op basis daarvan inzicht krijgen waar de regeldruk minder of de uitvoering beter kan.

## **De MKB-indicatorbedrijvenaankpak**

Een MKB-indicatorbedrijf staat model voor een mkb-onderneming uit een specifiek geselecteerde sector. Per wettelijke verplichting is bepaald wat deze jaarlijks kost en in welke mate deze werkbaar is. Dit inzicht wordt gebruikt om aangrijpingspunten te vinden om de regeldruk te reduceren. Hierbij is het uitgangspunt dat het reduceren van de regeldruk voor een verplichting van het MKB-indicatorbedrijf ook zijn weerslag heeft op de regeldruk voor andere bedrijven waarop deze verplichting van toepassing is.

De MKB-indicatorbedrijvenaankpak is toegepast in zes sectoren, te weten:

- Winkelambacht (de kapsalon);
- Horeca (het hotel);
- Retail (de modewinkel);
- Metaal (de machinefabrikant);
- Bouw (de aannemer);
- Voedingsmiddelindustrie (de vleeswarenproducent).

In dit deelrapport is de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf [de modewinkel](#) samengevat. Hierbij is aangegeven welke verplichtingen de meeste regeldruk veroorzaken. Het rapport is tot stand gekomen in samenwerking met bedrijven uit de sector- en brancheorganisatie [INretail](#). De resultaten van de zes MKB-indicatorbedrijven zijn geanalyseerd in het hoofdrapport "Regeldruk MKB-indicatorbedrijven in zes sectoren". In het hoofdrapport zijn de resultaten van zes MKB-indicatorbedrijven samengevat en suggesties gedaan om de regeldruk met deze aanpak structureel te verminderen en te monitoren.

## **Leeswijzer**

In hoofdstuk 2 is een samenvatting opgenomen met de uitgangspunten en methodiek die is gebruikt om de regeldruk te bepalen van het MKB-indicatorbedrijf. Hoofdstuk 3 beschrijft vervolgens de sector, het geselecteerde MKB-indicatorbedrijf en de verplichtingen die daarop van toepassing zijn. Hoofdstuk 4 geeft een samenvatting van de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf in termen van regeldrukkosten en werkbaarheid.

In hoofdstuk 5 is de regeldruk geanalyseerd en aangegeven hoe de verschillende verplichtingen de regeldruk beïnvloeden. In samenspraak met de brancheorganisatie INretail en deelnemende bedrijven zijn op basis van deze analyse 10 verplichtingen geselecteerd met prioriteit voor een regeldrukreductieprogramma. Tenslotte geeft hoofdstuk 6 een samenvatting van onderzoeksbevindingen.

## 2 Methodiek MKB-indicatorbedrijven

### 2.1 Regeldruk van een MKB-indicatorbedrijf

#### Het MKB-indicatorbedrijf

Het MKB-indicatorbedrijf is een analyse-instrument dat model staat voor bedrijven die binnen een deel van een bepaalde sector werkzaam zijn. Het is een fictief bedrijf, waarvan de bedrijfskenmerken zijn samengesteld. Het MKB-indicatorbedrijf binnen een sector is zodanig gemodelleerd dat het dient te voldoen aan het overgrote deel van de verplichtingen (peildatum 1 juli 2022). De regeldruk is vervolgens bepaald op basis van gesprekken met bedrijven (met personeel) die voor wat betreft hun activiteiten en/of omvang op het MKB-indicatorbedrijf lijken.

Binnen een sector is vaak sprake van bedrijven die in omvang verschillen. Zo bestaat een groot deel van de kapperssector uit zzp'ers, een kleiner deel uit ondernemers met personeel en nog een kleiner deel uit grote ketenbedrijven. Ook kunnen de activiteiten binnen een sector verschillend zijn. Zo bestaat de sector horeca uit hotels, restaurants en cafés. Het principe van het MKB-indicatorbedrijf is erop gericht om inzicht te geven in de regeldruk van zoveel mogelijk wettelijke verplichtingen waarmee de sector te maken heeft. Bij de keuze van het MKB-indicatorbedrijf staat dus het aantal verplichtingen dat van toepassing is centraal.

Hoe groter de verschillen tussen de bedrijven binnen een sector zijn, hoe groter de kans dat het MKB-indicatorbedrijf niet alle verplichtingen van de hele sector afdekt. De berekende regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf is dus geen gemiddelde van de sector. Dat zou geen recht doen aan de verschillen binnen een sector en is onderzoekstechnisch niet verantwoord. De berekende regeldruk geeft wel een indicatie van de regeldruk waar een bedrijf binnen de sector tegenaan kan lopen, maar kan tussen bedrijven onderling dus in omvang verschillen.

De regeldruk van een MKB-indicatorbedrijf is per verplichting beoordeeld aan de hand van (1) de regeldrukkosten en (2) de werkbaarheid. In deze deelrapportage is op hoofdlijnen een toelichting gegeven over de wijze waarop de regeldruk is bepaald. Een uitgebreidere beschrijving van de methodiek en hoe deze is toegepast, is opgenomen in het hoofdrapport.

#### Ad 1. De berekening van de regeldrukkosten

De berekening van de regeldrukkosten is gedaan conform de definities en uitgangspunten zoals voorgeschreven in het Handboek Meting Regeldrukkosten<sup>1</sup>. De belangrijkste uitgangspunten zijn hieronder samengevat.

- Het gaat om alle geldende verplichtingen per 1 juli 2022. In het onderzoek zijn alle geldende wettelijke verplichtingen meegenomen. Dit is inclusief verplichtingen uit Europese regels of vanuit gemeentelijke, provinciale of waterschap verordeningen.
- De regeldrukkosten per verplichting worden uitgedrukt in € per jaar. Om de regeldrukkosten te bepalen zijn de kosten per verplichting (P) berekend, door de tijdsbesteding te vermenigvuldigen met het interne tarief, plus eventuele externe kosten

---

<sup>1</sup> [Handboek Meting Regeldrukkosten](#) is een publicatie van het ministerie van Economische Zaken en klimaat, januari 2018

(conform de handleiding). Om de regeldruk in € per jaar te bepalen, wordt de P vermenigvuldigd met het aantal keer dat de verplichting per jaar moet worden uitgevoerd.

De frequentie kan variëren van 12 (zoals bij de maandelijks verplichte loonaangifte) tot 1/4 wanneer een verplichting een keer per vier jaar voorkomt (bijvoorbeeld de frequentie van het aantal keer dat een ondernemer te maken krijgt met iemand die langdurig ziek is).

- Business as usual (BAU) is geen regeldruk. Wanneer een ondernemer een verplichting ook zou doen zonder dat dit verplicht is, is sprake van business as usual. De regeldruk wordt hiervoor gecorrigeerd. Zo is het uitbetalen van loon een wettelijke verplichting die iedere ondernemer zonder meer zou doen. De BAU is daarmee 100% en dus is de regeldruk nul. Per verplichting is bepaald of sprake is van BAU waarbij is gewerkt met de standaard percentages 100, 75, 50, 25 of 0.
- Er wordt uitgegaan van 100% naleving (compliance). Voor de berekening van de regeldrukkosten is ervan uitgegaan dat het MKB-indicatorbedrijf alle verplichtingen naleeft. Vanuit het onderzoek weten we dat ondernemers onbewust en soms bewust niet alle verplichtingen volledig naleven. In de berekening is hiermee geen rekening gehouden.

Dit betekent overigens niet dat de berekening van de regeldrukkosten een structurele overschatting is van de praktijk. In principe zouden de ondernemers immers aan de verplichting moeten voldoen. Indien sprake is van het structureel niet naleven van een verplichting, kan wel de vraag worden gesteld of met de verplichting het beoogde beleidsdoel doelmatig en doeltreffend wordt gerealiseerd. Kortom, het niet naleven van verplichtingen kan aanleiding zijn om de verplichting te optimaliseren. Om deze reden is de naleving kwalitatief meegenomen in het onderzoek.

#### **Ad. 2. De bepaling van de werkbaarheid**

Hoe hoger de ervaren regeldruk, hoe minder werkbaar de verplichting is. De werkbaarheid is per verplichting ingedeeld in een van de volgende categorieën:

- Niet werkbaar. De verplichting is niet uitvoerbaar op de wijze waarop dat is voorgescreven. Het gevolg is dat het bedrijf bewust of onbewust in overtreding is.
- Slecht werkbaar. Ondernemers ervaren verschillende knelpunten bij de uitvoering van de verplichting. Vaak is de verplichting alleen uitvoerbaar met hulp, inhuur of ondersteuning van derden.
- Redelijk werkbaar. De verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf, maar het kost wel de nodige moeite of ergernis. Vanwege efficiencyvoordelen kunnen ondernemers er voor kiezen deze verplichting uit te besteden aan een derde.
- Goed werkbaar. De verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf. Dit hoeft overigens niet te betekenen dat de verplichting geen tijd of geld kost, maar wel dat de verplichting goed binnen de bedrijfsprocessen past.

Bij de beoordeling van de werkbaarheid is nagegaan welke knelpunten (zie figuur 1) een rol spelen. De rubricering van de knelpunten is zodanig gekozen dat deze inzicht geeft in de mogelijkheden om de ervaren regeldruk te verminderen.



**Figuur 1.** Knelpunten die van invloed zijn op de werkbaarheid


	<p><b>Tijdsbesteding.</b> Voldoen aan verplichtingen uit wet- en regelgeving kost tijd en tijd is geld. Bedrijven moeten nagaan aan welke verplichtingen ze moeten voldoen. Daarnaast zijn er bijvoorbeeld informatieverplichtingen, zoals het aanleveren van gegevens. Hoe meer tijd bedrijven daaraan besteden, hoe hoger de regeldrukkosten.</p>
	<p><b>Kosten.</b> Een verplichting kan er toe leiden dat een ondernemer zijn administratie of bedrijfsprocessen moet aanpassen of een externe deskundige moet inhuren om aan de regelgeving te kunnen voldoen, zoals de inzet van een notaris of administratiekantoor. Dit zijn regeldrukkosten.</p>
	<p><b>Complexiteit.</b> Bij complexiteit gaat het om de vraag of voldoende duidelijk is voor een ondernemer hoe aan de verplichting is te voldoen. Als niet duidelijk is hoe aan de verplichting is te voldoen trekken ondernemers nut- en nood van een verplichting vaak in twijfel.</p>
	<p><b>Doorlooptijd.</b> In sommige gevallen vraagt een verplichting om contact met een overheidsinstelling. Daar zit dan een bepaalde afhandelingstermijn aan vast. Als de afhandelingstermijn waarbinnen de verplichting wordt uitgevoerd lang is, bijvoorbeeld omdat de uitvoeringsorganisatie beoordelings- of beslissingstijd nodig heeft, leidt dit tot meer ervaren regeldruk</p>
	<p><b>Dienstverlening.</b> Ondernemers verwachten van de overheid niet alleen heldere informatie over opgelegde verplichtingen, maar in sommige gevallen ook meer uitleg of ondersteuning bij vragen hoe de ondernemer aan die verplichtingen kan voldoen. Als de uitvoeringsorganisatie van de overheid zich daarbij niet constructief opstelt en de ondernemer niet voldoende informeert, kan dit leiden tot onvrede en meer ervaren regeldruk.</p>

De berekeningen van de regeldruk en beoordeling van de werkbaarheid zijn per MKB-indicatorbedrijf vastgelegd en geanalyseerd in een standaardkostenmodel per MKB-indicatorbedrijf (iSKM). Hierin is per verplichting een toelichting opgenomen waarin is aangegeven welke brongegevens zijn gebruikt.

## 2.2 Onderzoeksmethode en verantwoording

In figuur 2 is de onderzoeksmethode samengevat. Onder de figuur wordt hierop een nadere toelichting gegeven.

**Figuur 2.** Onderzoeksmethode MKB-indicatorbedrijf

PROCEDURESTAPPEN	WERKZAAMHEDEN	ONDERZOEKS-METHODE	RESULTAAT
1 BEPALEN MKB-INDICATOR-BEDRIJF EN REFERENTIE-BEDRIJVEN	<ul style="list-style-type: none"> <li>Analyse sector op basis van beschikbare kengetallen</li> <li>Bepalen MKB-indicatorbedrijf met brancheorganisatie</li> <li>Inventariseren wettelijke verplichtingen.</li> </ul>	 <b>Meta-analyse</b>	<b>Sectoranalyse</b> en beschrijving MKB-indicatorbedrijf
2 VOORBEREIDEN PRAKTIJK-ONDERZOEK	<ul style="list-style-type: none"> <li>Verwerken verplichtingen in iSKM</li> <li>Werven 4-5 referentiebedrijven</li> <li>Voorbereiden op basis van bedrijfsgegevens</li> </ul>	 <b>Desk-studie</b>	<b>iSKM Database</b> met wettelijke verplichtingen
3 ONDERZOEK REGELDRUK REFERENTIEBEDRIJVEN	<ul style="list-style-type: none"> <li>Diepte interviews bij 4-5 referentiebedrijven</li> <li>Analyseren resultaten per referentiebedrijf</li> <li>Bepalen branchekcijfers voor berekening MKB-indicatorbedrijf</li> </ul>	 <b>Diepte interviews (Delphi Methode)</b>	<b>Regeldruk per referentiebedrijf</b> per verplichting
4 ANALYSE EN VASTSTELLEN REGELDRUK	<ul style="list-style-type: none"> <li>Analyseren referentiebedrijven en bepalen regeldruk MKB-indicatorbedrijf</li> <li>Afstemmen regeldruk en meest belastende verplichtingen met grotere groep ondernemers.</li> </ul>	 <b>Interactieve sessie</b>	<b>Deelrapport per MKB-indicatorbedrijf</b> inclusief iSKM

### 1. Bepalen MKB-indicatorbedrijf en referentiebedrijven

Op basis van beschikbare gegevens vanuit CBS- en brancheonderzoeken is een analyse gemaakt van de samenstelling van de sector. Hiermee is in overleg met de brancheorganisatie bepaald welke groep bedrijven binnen de sector te maken heeft met de meeste wettelijke verplichtingen. Vervolgens is het MKB-indicatorbedrijf voor de sector vastgesteld en beschreven aan de hand van de meest voorkomende kenmerken. Met een meta-analyse van diverse bronnen (zoals wetten.nl, ondernemersplein.nl en diverse regeldruk-onderzoeken) is bepaald welke wettelijke verplichtingen op het MKB-indicatorbedrijf van toepassing zijn. Ook dit overzicht is getoetst met juristen van onder meer de brancheorganisaties en MKB-Nederland.

### 2. Voorbereiden praktijkonderzoek

De wettelijke verplichtingen zijn gerubriceerd en verwerkt in het iSKM. In samenwerking met de brancheorganisaties zijn referentiebedrijven geworven om deel te nemen aan het onderzoek. Het werven van bedrijven bleek in sommige sectoren lastig (o.a. vanwege tekort aan personeel of hoge werkdruk). Indien nodig zijn concessies gedaan op het aantal referentiebedrijven (4 in plaats van de beoogde 5) of was sprake van een grotere afwijking van de beschrijving van het MKB-indicatorbedrijf. Bij de analyse is met deze afwijkingen rekening gehouden door bepaalde informatie aanvullend te toetsen in fase 4.

### 3. Onderzoek regeldruk referentiebedrijven

In diepte-interviews met 4 tot 5 referentiebedrijven per sector is de regeldruk (werkbaarheid en regeldrukkosten) bepaald. Per verplichting is inzichtelijk gemaakt of en hoe de ondernemer voldoet aan de verplichting, wie de verplichting uitvoert (ondernemer, werknemer of accountant/salarisadministratiekantoor), hoeveel tijd en out-of-pocketkosten een ondernemer moet investeren om te voldoen aan de wettelijke verplichting, hoe vaak een ondernemer de verplichting uitvoert en of de ondernemer de verplichting ook zou uitvoeren als deze niet door de overheid werd opgelegd. Samen met eventueel aangegeven knelpunten is vervolgens de werkbaarheid bepaald. De interviews zijn uitgevoerd met de directeur-eigenaar van het bedrijf en, zo nodig, met medewerkers die verantwoordelijk waren voor de uitvoering van de verplichtingen.

Vervolgens zijn de referentiebedrijven onderling vergeleken en is nagegaan op welke wijze de resultaten zijn te vertalen naar de situatie voor het MKB-indicatorbedrijf. Wanneer uit het onderzoek bij de referentiebedrijven blijkt dat het in fase 1 gedefinieerde MKB-indicatorbedrijf te veel afwijkt, dan zijn de uitgangspunten van het MKB-indicatorbedrijf zodanig aangepast dat dit zoveel mogelijk aansluit op de referentiebedrijven.

Voor de duidelijkheid: het MKB-indicatorbedrijf staat model voor de sector maar is geen gemiddelde (niet van de sector en niet van de referentiebedrijven) maar een fictief voorbeeldbedrijf dat model staat voor vergelijkbare bedrijven binnen de sector. De regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf is in deze fase (per verplichting) bepaald op basis van de feitelijke kosten en ervaringen van de referentiebedrijven. Wanneer een bepaalde verplichting afhankelijk is van bijvoorbeeld het aantal personeelsleden, dan wordt in de berekening het aantal personeelsleden van het MKB-indicatorbedrijf gebruikt. Wanneer voor bepaalde verplichtingen gemiddelde branchecijfers beschikbaar zijn (zoals het ziekteverzuim) dan worden deze cijfers gebruikt voor het MKB-indicatorbedrijf.

### 4. Analyse en vaststellen regeldruk MKB-indicatorbedrijf

In samenwerking met de brancheorganisatie is een werksessie georganiseerd waarin de resultaten van het MKB-indicatorbedrijf besproken zijn en de regeldruk geverifieerd is. Hierbij is nagegaan of de verplichtingen met de hoogste regeldruk (regeldrukkosten en werkbaarheid) overeenkomen met hun eigen ervaring. Ook is nagegaan of bepaalde verplichtingen ontbreken en welke verplichtingen ondernemers juist als goed werkbaar beoordelen. Tenslotte is vanuit de discussie bepaald wat de meest belastende verplichtingen zijn die volgens de branche meegenomen moeten worden in een regeldrukreductieprogramma.

Naar aanleiding van de werksessie zijn bepaalde verplichtingen nader onderbouwd (bijvoorbeeld met branchecijfers) en doorgerekend. De resultaten van de werksessie en dit nader onderzoek zijn verwerkt in het rapport. De finale afstemming van het rapport heeft vervolgens plaatsgevonden met de brancheorganisatie.

## 3 Sector en verplichtingen

### 3.1 De modebranche

De detailhandel non-food, waar de modebranche onder valt, is een van de grootste sectoren binnen de Nederlandse economie. In 2021 waren er 46.290 actieve ondernemingen binnen de detailhandel non-food (waarvan online verkoop niet de hoofdactiviteit is).<sup>2</sup> Daarvan zijn 11.495 ondernemingen enkel gericht op de verkoop van kleding, schoen en sportartikelen. Ruim 75% van deze ondernemingen zijn modewinkels. Dat zijn 8.735 ondernemingen door heel Nederland. Van deze 8.735 ondernemingen zijn 7.000 gespecialiseerd in de verkoop van enkel damesmode, enkel herenmode, baby- en kindermode of een combinatie van dames-, heren- en kindermode. De overige 1735 ondernemingen zijn van gespecialiseerd in andere zaken binnen de retail.

In 2021 waren er in totaal 62.782 fysieke winkelvestigingen in Nederland.<sup>3</sup> Ongeveer 25% zijn fysieke modewinkels. Dat zijn 15.364 fysieke verkooppunten waarvan de hoofdactiviteit verkoop van kleding is. Ten opzichte van 2011 is dat een daling van ruim 23% in fysieke verkooppunten. De totaalomzet voor de in-wezen-fysiek-georiënteerde modebranche in 2021 was €9,179 miljard (excl. BTW).<sup>4,5</sup> Daarvan was €6,598 miljard afkomstig van de fysieke winkelomzet, €1,961 miljard was afkomstig van andere verkoopkanalen dan de fysieke winkel zoals een webshop en € 620 miljoen betrof niet-consumenten omzet, denk aan omzet door verkoop aan bedrijven en instellingen.

#### Branchevereniging INretail

[INretail](#) vertegenwoordigt ondernemers met een (web)winkel in de detailhandel non-food in Nederland. Hierbij is zij representatief voor de ondernemers in de modebranche. In onderstaande tabel wordt het aantal werkzame personen binnen de detailhandel non-food

**Tabel 1.** Aantal werkzame personen binnen de detailhandel non-food (fysiek, web en overig) (incl. leden INretail<sup>6</sup>)

Onderdeel	2021
Totaal aantal werkzame personen (detailhandel non-food (fysiek, web en overig))	484.835
Aantal ondernemers (fysiek, web en overig)	109.110
Percentage vaste werknemers	44%
Percentage flexibele werknemers	56%

#### Keuze voor MKB-indicatorbedrijf: de modewinkel

Op basis van een nadere analyse van de sector die we met INretail hebben besproken, is als MKB-indicatorbedrijf gekozen voor een modewinkel (met rond de 100 werknemers) met zowel meerdere fysieke vestigingen van de modewinkel als een online webshop. De ondernemer levert daarbij online aan België en Duitsland.

<sup>2</sup> Informatie afkomstig van CBS

<sup>3</sup> Informatie afkomstig van Retail Insiders, Locatus

<sup>4</sup> Informatie afkomstig van Retail Insiders, raming Panteia o.b.v. CBS

<sup>5</sup> Informatie aangeleverd vanuit INretail

<sup>6</sup> Informatie aangeleverd vanuit INretail

Door te kiezen voor zowel fysieke vestigingen als een online webshop heeft dit MKB-indicatorbedrijf een bredere dekking van de wettelijke verplichtingen (ondernemers-, werkgevers- en sectorspecifieke verplichtingen) voor de sector. De sectorspecifieke verplichtingen zijn in dit geval gericht op beide bedrijven: fysiek (omgevingsvergunning) en online (btw-verplichting en de verpakkingwetgeving).

Voor de uitvoering van het MKB-indicatoren onderzoek is gesproken met vijf referentiebedrijven. Allen hebben fysieke zaken en online verkoopkanalen. Echter, de online verkoopkanalen zijn niet representatief voor de online webshops binnen de sector. De kenmerken van deze referentiebedrijven zijn in onderstaande tabel samengevat. Vanwege de vertrouwelijkheid van de gedeelde (financiële) gegevens die is gegarandeerd richting de referentiebedrijven is de informatie geanonimiseerd.

Voor de berekening van de omzet van het MKB-indicatorbedrijf is uitgegaan van cijfers uit het branchestructuuronderzoek. De loonkosten zijn gebaseerd op de cao van modewinkels. Waar relevant is gebruik gemaakt van branchegemiddelden (zoals percentages voor kort en langdurig ziekteverzuim). In de tabellen zijn de belangrijkste uitgangspunten samengevat, in het iSKM zijn alle gebruikte bronnen en berekeningen toegelicht.

De berekende regeldrukkosten en de bepaling van de werkbaarheid is geverifieerd in een werksessie bij de ANKO waaraan 7 ondernemers en diverse deskundige vertegenwoordigers van de brancheorganisatie hebben deelgenomen.

**Tabel 2.** Kerncijfers van de geselecteerde ondernemingen.

Kerncijfers	Ref. 1	Ref. 2	Ref. 3	Ref. 4	Ref. 5
Omzet per jaar (€)	€ 3.100.000	€ 6.900.000	€ 10.500.000	NB	NB
Werknemers (pers.)	59	175	150	110	125
Werknemers (fte)	42,5	120	75	72	98
Ondernemers (pers.)	2	2	4	2	3
Locatie in Nederland	Midden	Noord	Zuid	Zuid	Midden
Aantal vestigingen	20	14	8	15	12
Panden in eigen beheer	Nee	Eigendom en huur	Ja	Nee	Eigendom en huur
Leeftijd onderneming	+ 30 jaar	+ 30 jaar	+ 30 jaar	+ 30 jaar	+ 30 jaar

**Tabel 3.** Kerncijfers MKB-indicatorbedrijf

Kerncijfers MKB-indicatorbedrijf	MKB-indicatorbedrijf	Toelichting MKB-indicatorbedrijf
Omzet	€ 9.750.451	Gebaseerd op referentiebedrijven
Werknemers (pers.)	116	Gebaseerd op referentiebedrijven
Werknemers (fte)	70	Gebaseerd op referentiebedrijven
Ondernemers (pers.)	3	Afgestemd met INretail
Aantal vestigingen	12	Afgestemd met INretail
Pand in eigen beheer	Eigendom en huur	Afgestemd met INretail
Leeftijd onderneming	+ 30 jaar	Afgestemd met INretail

## 3.2 Het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel

---

*Het hieronder beschreven MKB-indicatorbedrijf van de modewinkel is een fictief bedrijf. Het MKB-indicatorbedrijf staat model voor de sector en maakt inzichtelijk welke verplichtingen van toepassing zijn, wat de regeldruk is en hoe dit doorwerkt in de bedrijfsvoering. Het is geen gemiddeld bedrijf, maar geeft wel een realistische beschrijving van bedrijven binnen deze sector. In de rest van deze rapportage wordt de regeldruk voor dit bedrijf berekend op basis van ervaringen en inzichten uit de sector.*

---

Frank Jansen is een ondernemer in hart en nieren. Hij is trots op de modewinkel dat hij heeft uitgebouwd tot een gevestigde modewinkel in de regio met een eigen webshop. Frank is trots op zijn personeel dat iedere dag in de winkels staat om klanten kwalitatief hoogwaardige en duurzame kleding te verkopen. Voor zijn modewinkel heeft hij gekozen voor een multibrand concept met kleding uit het duurdere segment voor zowel dames en heren als ook voor kinderen.

### **De mode ondernemer**

De modewinkel van Frank is een familiebedrijf dat hij met zijn broers van hun vader heeft overgenomen en bestaat al ruim 50 jaar. Frank heeft het ondernemen met de paplepel ingegoten gekregen. Frank werkt veel samen met andere ondernemers uit de regio. Hij is dan ook lid van enkele lokale ondernemersverenigingen. Frank zoekt het ook over de grens met onze buurlanden: hij levert zijn kleding ook aan klanten in België en Duitsland. Frank heeft geen fysieke winkels in België en Duitsland.

Sinds Frank en zijn broers het bedrijf hebben overgenomen van hun vader, hebben zij het aantal winkels uitgebreid. Inmiddels heeft de modewinkel 12 vestigingen waarvan er 10 in eigen beheer zijn en 2 panden worden gehuurd. Alle winkels hebben dezelfde indeling en zijn voorzien van dezelfde voorzieningen zoals een verwarmingsinstallatie, een airco en roltrapliftten. Verder heeft de modewinkel een eigen magazijn waar alle kleding wordt opgeslagen. Behalve fysieke winkels hebben Frank en zijn broers een gebruiksvriendelijke webshop waar zij de kleding aanbieden. De modewinkel heeft drie bedrijfswagens die gebruikt worden om de kleding vanuit het magazijn naar de winkels in de regio te vervoeren.

De modewinkel heeft 116 werknemers (70 fte) in dienst. Daarvan staan 96 medewerkers in de winkels. In iedere winkel zijn één bedrijfsleider, twee assistent-bedrijfsleiders en vijf verkoopmedewerkers werkzaam. De verkoopmedewerkers en de assistent-bedrijfsleiders werken parttime. De verkoopmedewerkers vinden flexibele werktijden belangrijk, wat niet altijd even makkelijk is voor Frank. De bedrijfsleider werkt fulltime. De backoffice van de modewinkel bestaat uit 20 medewerkers. Zij zijn betrokken bij de overkoepelende activiteiten van de onderneming, zoals de inkoop, administratie, HR, het magazijn, de logistiek, marketing & webshop en ICT. Voor de (salaris)administratie, HR, marketing en het beheren van de webshop zijn vier mensen fulltime vast in dienst. Daarnaast zijn in totaal 15 medewerkers verantwoordelijk voor het magazijn en de logistiek (incl. transport), onder wie de logistiek supervisor. Voor alle ICT en automatisering heeft de modewinkel een ervaren ICT'er vast in dienst.

Als directielid en mede-eigenaar staat Frank niet meer in de winkel maar is hij verantwoordelijk voor de koers van het bedrijf. Hij is bezig met de dagelijkse bedrijfsvoering, de voortdurende verbetering van bedrijfsprocessen en de lange termijn strategie van de onderneming. Zijn primaire doel is om de onderneming op een verantwoorde manier te runnen én te laten groeien. Frank (en zijn broers) werkt gemiddeld 60 uur per week,

veelal ook in de weekenden. De modewinkel heeft een extern administratiekantoor ingehuurd die verantwoordelijk is voor de financiële boekhouding, de belastingaangiftes en het controleren van de interne salarisadministratie.

### **Wettelijke verplichtingen**

Frank vindt regels belangrijk, zowel voor zijn eigen organisatie en voor de retailbranche als voor het ondernemerslandschap in Nederland. Verplichtingen die door de overheid zijn opgesteld moeten het ondernemen op een verantwoorde wijze mogelijk maken maar tegelijkertijd ook proportioneel zijn voor de onderneming. Frank vindt dat er niet altijd goed is nagedacht over de praktische uitvoering en haalbaarheid van verplichtingen. Ondernemers worden dan onnodig op extra kosten gejaagd. Als voorbeeld noemt hij de complexe belastingregels. Vroeger kon Frank zijn eigen administratie doen. Nu moet Frank een externe accountant inhuren voor zijn belastingaangifte. Controles zijn heel streng en fouten worden hard afgestraft door (dreiging van) hoge boetes.

Daarnaast vindt Frank dat er te veel regels zijn. Het is voor hem lastig om in de gaten te houden welke wettelijke verplichtingen er gelden. Frank haalt zijn informatie hierover bij brancheorganisatie INretail, zijn accountant en collega-ondernemers. Vooral verplichtingen over ontslagprocedures en het begeleiden en re-integreren van zieke medewerkers vindt Frank lastig. Deze verplichtingen heeft Frank al eerder meegemaakt en zonder het inhuren van juridisch advies was hij hier niet uitgekomen. Verder vindt Frank alle verplichtingen omtrent duurzaam ondernemen, energiezuinigheid en milieu belastend. Frank ervaart een hoge financiële impact op zijn onderneming door de snelheid waarmee deze verplichtingen worden doorgevoerd en de vele tussentijdse wijzigingen.

## **3.3 Wettelijke verplichtingen**

In samenwerking met MKB-Nederland en INretail is een overzicht van wettelijke verplichtingen opgesteld voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel. Dit overzicht is tijdens het onderzoek voortdurend bijgewerkt en uitgebreid vanuit de gesprekken met de referentiebedrijven. Het overzicht met wettelijke verplichtingen voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel geeft een zo compleet mogelijk beeld van de verplichtingen. Het overzicht met de in totaal 82 wettelijke verplichtingen is opgenomen in bijlage I.

### **Sectorspecifieke en sector overstijgende verplichtingen**

Voor het meten van de regeldruk in termen van kosten en tijd is het van belang dat de wettelijke verplichtingen uniform zijn gerubriceerd. Hierbij is duidelijk gemaakt welke verplichtingen sectorspecifiek en welke sector-overstijgend zijn. De wettelijke verplichtingen zijn samengevat in de volgende hoofdcategorieën:

- **Werkgeversverplichtingen.** De overheid legt werkgevers verschillende wettelijke verplichtingen op, zoals het zorgen voor een gezonde en veilige werkomgeving. Dit zijn verplichtingen waaraan elke werkgever in Nederland moet voldoen.

Uit het onderzoek blijkt dat modezaken vooral de incidentele werkgeversverplichtingen (zoals verplichtingen met betrekking tot [de begeleiding van arbeidsbeperkten, re-integratietrajecten en verplichtingen rondom ziekteverzuim](#)) als belastend ervaren. Dit komt doordat zij beperkt met dergelijke verplichtingen te maken hebben en deze regels ingewikkeld zijn. Veel ondernemers met een modewinkel zijn voor deze verplichtingen dan ook afhankelijk van experts die zij daarvoor inhuren.

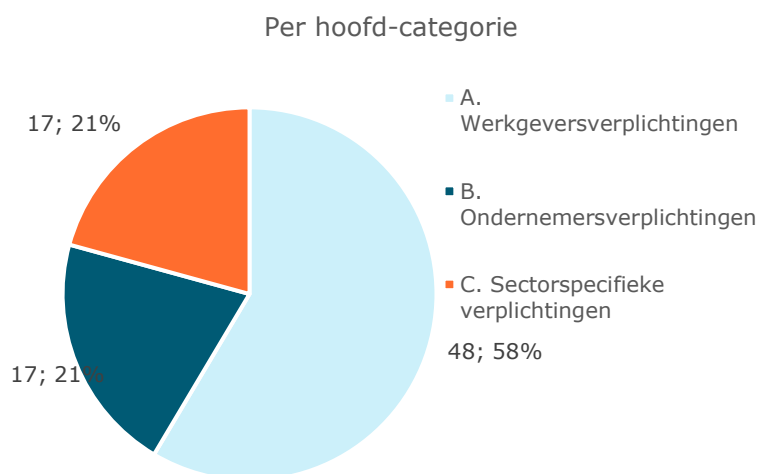
- **Ondernemersverplichtingen.** Dit betreft verplichtingen die voor elke onderneming, ongeacht of zij wel of geen medewerkers hebben, in Nederland gelden, zoals het indienen van de aangifte omzetbelasting en [de verplichtingen in het kader van de](#)

privacyregeling (AVG). Over het algemeen zijn deze verplichtingen sector-overstijgend en van toepassing op de meeste mkb-bedrijven.

- **Sectorspecifieke verplichtingen.** Dit zijn sectorspecifieke verplichtingen, deze zijn voor de modewinkel beperkt tot enkele lokale verplichtingen (vergunningen) en het vermelden van de prijs op producten (Besluit prijsaanduiding producten)

Het onderstaande figuur toont de verdeling van de hoofdcategorieën. Hieruit blijkt dat 21% van deze verplichtingen geldt voor alle ondernemingen en 58% geldt voor alle ondernemingen met personeel. De overige 21% zijn sectorspecifieke verplichtingen en moeten uitgevoerd worden om te blijven ondernemen als modewinkel.

**Figuur 3.** Verdeling verplichtingen naar hoofdcategorieën



Hoofd- en subcategorieën	Per sub-categorie	Per hoofd-categorie
<b>A. Werkgeversverplichtingen</b>		<b>48</b>
A-1 Gezondheid en veiligheid op het werk	15	
A-2 Werktijden en sociale zekerheid	7	
A-3 Arbeidsbescherming en gelijke behandeling	11	
A-4 Werkgever overig	15	
<b>B. Ondernemersverplichtingen</b>		<b>17</b>
B-1 Belastingen en financiën	4	
B-2 Bedrijfsvoering	9	
B-3 Ondernemer, overig	4	
<b>C. Sectorspecifieke verplichtingen</b>		<b>17</b>
C-1 Omgevingsverplichtingen	1	
C-2 Brandveiligheid	1	
C-3 Sectorspecifiek, overig	15	
<b>Totaal</b>		<b>82</b>

#### Hoe vaak voert een ondernemer de verplichtingen uit

Van de 82 wettelijke verplichtingen zijn er 45 verplichtingen die de ondernemer jaarlijks of vaker moet uitvoeren. Deze zogenaamde structurele verplichtingen zijn bijvoorbeeld het per kwartaal indienen van de aangifte omzetbelasting of het regelmatig informeren van de medewerkers over het Arbobeleid.

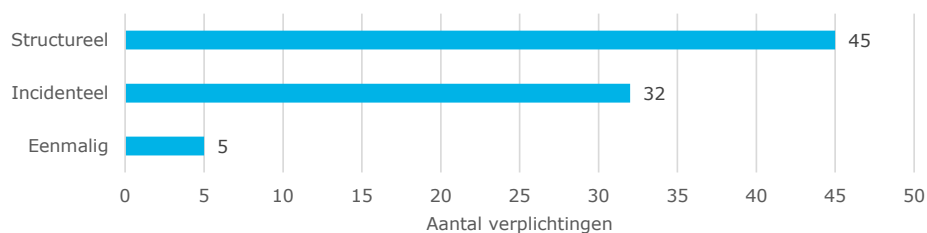
Naast deze 45 structurele verplichtingen heeft de modewinkel te maken met 32 incidentele verplichtingen. Dit zijn verplichtingen gekoppeld aan incidentele activiteiten binnen de bedrijfsvoering. Het kan gaan om voorziene activiteiten, zoals een verbouwing, of



onvoorziene activiteiten, zoals een medewerker die langdurig ziek wordt. In de berekening van de regeldruk is de frequentie per verplichting bepaald (voor een toelichting zie paragraaf 2.1).

Tenslotte zijn er 5 eenmalige verplichtingen. Dit zijn verplichtingen die een bedrijf één keer in het bestaan moet uitvoeren. Zoals de vereisten voor het opstarten van een bedrijf, het inschrijven in het handelsregister, het aanmelden als werkgever bij de belastingdienst en het opstellen van arbeidscontracten (incl. ziekteverzuimbeleid). In de berekening is de regeldruk van deze verplichtingen gekoppeld aan de afschrijvingstermijn van tien jaar.<sup>7</sup> De regeldruk van deze verplichtingen is hierdoor laag en heeft weinig invloed op de regeldruk.

**Figuur 4.** Aantal verplichtingen



In de berekening is de regeldruk die ontstaat door nieuwe wetgeving niet afzonderlijk meegenomen. Het kan bijvoorbeeld gaan om de tijdsbesteding die een ondernemer kwijt is aan de kennisname van nieuwe wetgeving en door na te gaan wat dit voor zijn of haar bedrijfsvoering betekent. In de berekening zijn wel de kosten voor de operationele uitvoering meegenomen.

**Tekstkader 1.** Gemeentelijke vergunningen

De ondernemer heeft een aantal vergunningen van de gemeente nodig om bepaalde activiteiten te mogen uitvoeren. Aangezien de vergunningen per gemeente verschillen en het aantal mogelijke vergunningen groot is, is ervoor gekozen om de meest voorkomende vergunningen op te nemen in het iSKM en deze waar mogelijk te clusteren. Hieronder zijn deze vergunningen opgesomd, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen eenmalige, incidentele en structurele vergunningen.

De ondernemer heeft incidenteel de volgende vergunningen van de gemeente nodig:

- Omgevingsvergunning  
Dit gebeurt gemiddeld 1 keer per 2 jaar, vaak voor het uitvoeren van verbouwingen.
- Evenementenvergunning/-melding\*
- Ontheffing voor het tijdelijk schenken van alcohol\*
- Melding van een incidentele festiviteit\*
- Het aanvragen van een vergunning voor een winkeluitstalling\*
- Vergunning voor het verspreiden van reclame\*

<sup>7</sup> In de Handleiding Meting Regeldruk wordt de regeldruk van eenmalige verplichtingen afzonderlijk gerapporteerd. In deze berekening worden deze kosten meegenomen in de jaarlijkse kosten en daarom wel afschreven. Hierbij is, in aansluiting met de door [de belastingdienst gehanteerde termijn](#) voor het afschrijven van goodwill, gekozen voor een termijn van 10 jaar.

\* Voor deze incidentele vergunningen is geen frequentie van voorkomen vast te stellen. Daarom zijn zij niet meegenomen in de berekening van de regeldruk (zie hieronder).

Verder kan de ondernemer, afhankelijk van de gemeentelijke regelgeving en de situatie ter plaatse, een parkeervergunning of -onthefing nodig hebben. Dit is een structurele verplichting, maar bij alle geïnterviewde referentiebedrijven was deze niet van toepassing dan wel niet voorgekomen. Daarom is voor deze vergunning geen regeldruk berekend.

### **Verplichtingen waarvoor de regeldruk niet is bepaald**

Een aantal verplichtingen komt in de praktijk van de modewinkel zo weinig voor dat deze niet zijn meegenomen in de berekening van de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf. De belangrijkste reden is dat hiervoor geen frequentie van voorkomen is vast te stellen. Dit betreft de volgende verplichtingen:

- Het melden van arbeidsongevallen met personeel
- Het bijhouden van een ongevallenregistratie
- Het doorlopen van een ontslagprocedure via UWV of aangewezen commissie
- Het doorlopen van een ontslagprocedure via de kantonrechter
- Het inhuren van zzp'ers
- Het melden van een datalek aan de Autoriteit Persoonsgegevens
- Het melden van een datalek aan de betrokkene
- Het meewerken aan inspecties van de NVWA<sup>8</sup>
- Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder
- Het indienen van aangifte Afvalbeheersbijdrage, inclusief afdracht<sup>9</sup>
- Het indienen van een aanvraag of melding voor een evenement
- Het aanvragen van een ontheffing voor het tijdelijk schenken van alcohol
- Het melden van een incidentele festiviteit
- Het aanvragen van een vergunning voor een winkeluitstalling
- Het aanvragen van een vergunning voor het verspreiden van reclame
- Het aanvragen van een ontheffing van de verplichte winkelsluitingstijden
- Het bieden van de gelegenheid tot medezeggenschap (WOR)
- Het doen van aangifte en betalen van btw bij levering van goederen en/of aan diensten aan andere EU-lidstaten

Voor het MKB-indicatorbedrijf is ervan uitgegaan dat deze voor wat betreft het ziekteverzuim zelf het risico neemt en hiervoor geen ziekteverzuimverzekering heeft afgesloten. De brancheorganisatie INretail geeft wel aan dat kleine mkb-ondernemers (de omvang van deze groep ondernemers is geen onderdeel van het onderzoek geweest) steeds vaker

---

<sup>8</sup> "De NVWA waarschuwt consumenten als er onveilige kleding of textiel te koop is. Het controleert of bedrijven zich aan de regels voor veilige producten houden" ([Kleding en textiel | NVWA](#)). Onder "veilige consumentenproducten" wordt uitgelegd hoe er wordt geïnspecteerd ([Werkzaamheden van de NVWA | Over de NVWA | NVWA](#)).

<sup>9</sup> De wetgeving rondom de Afvalbeheersbijdrage is door ondernemers binnen modezaken als onduidelijk aangeven: doordat het onduidelijk is wat de ondernemer moet doen om te voldoen aan deze verplichting, voert de ondernemer deze verplichting in de praktijk niet uit. Om die reden is de regeldruk voor deze verplichting niet bepaald (vanuit het onderzoek hebben wij deze niet kunnen kwantificeren).

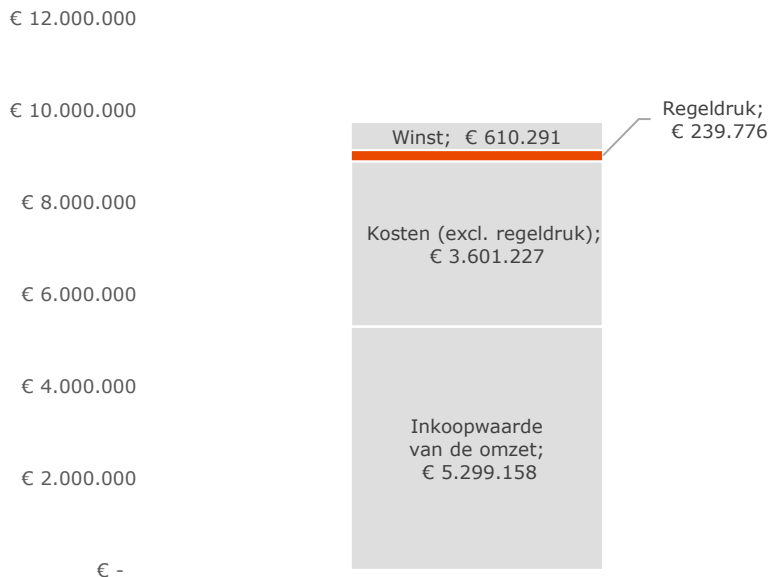
een ziekteverzuimverzekering afsluiten. De verplichting omtrent de ziekteverzuimverzekering (Doorbetalen loon bij ziekte (langdurend verzuimd via verzekering) is uiteraard wel van toepassing zijn op modezaken met de omvang vanuit het onderzoek die deze verzekering wel afsluiten.

## 4 De regeldruk van de modewinkel

### 4.1 De regeldrukkosten

Uit het onderzoek blijkt dat de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel ruim € 235.000 per jaar is. Dit betreft uitsluitend de kosten van het naleven van de wettelijke verplichtingen. Bedrijfseigen kosten (zgn. business as usual kosten) vallen hier niet onder. Dit zijn uiteraard wel kosten om te voldoen aan wettelijke verplichtingen, maar deze kosten zijn geen onderdeel van de regeldruk. Onderstaand figuur toont het verband tussen de regeldruk en winst. Vanuit dit oogpunt kan een vermindering van de regeldruk een positief effect hebben op de winstgevendheid en daarmee de investeringsruimte/loon van deze ondernemer.

**Figuur 5.** Verhouding bedrijfskosten, -opbrengsten en regeldruk MKB-indicatorbedrijf de modewinkel



	Resultaat
Omzet	€ 9.750.451
Inkoopwaarde van de omzet	€ 5.299.158
Kosten (excl. regeldruk)	€ 3.601.227
Regeldruk	€ 239.776
Winst	€ 610.291

#### 4.1.1 De kwantitatieve top 10

Onderstaande tabel toont de structurele verplichtingen met de hoogste regeldruk per jaar voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel. De verplichting "Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)" veroorzaakt de hoogste regeldruk. De reden hiervoor is net iets meer dan de helft van de werknemers, namelijk 53%, een flexibel arbeidscontract heeft. Doordat flexibele contracten een hogere Awf-premie hebben dan vaste contracten, is deze premieverhoging meegenomen als regeldrukkosten voor de ondernemer.

Daarnaast veroorzaakt de verplichting "de administratie bijhouden van alles wat onder de werkkostenregeling valt" ook veel regeldruk. De reden hiervoor is dat een ondernemer

van een modewinkel de mogelijkheid heeft om zijn werknemers personeelskorting te geven op de producten uit de winkel. Het bijhouden en verantwoorden van de kortingen kost voor een ondernemer tijd en geld.

**Tabel 4.** De tien meest belastende structurele verplichtingen MKB-indicatorbedrijf de modewinkel

Verplichting (structureel)	Kosten
Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)	€ 50.565
De administratie bijhouden van alles wat onder de werkkostenregeling (WKR) valt	€ 27.224
Het bijhouden van het ziekteverzuim	€ 14.784
Het aansluiten bij een arbodienst en/of het inhuren van een bedrijfsarts	€ 10.671
Het indienen en betalen van aangifte omzetbelasting	€ 10.144
Het uitvoeren van een Risicoinventarisatie en -Evaluatie	€ 8.002
Het voeren van een loonadministratie	€ 7.848
Het voeren van een deugdelijke registratie van de arbeids- en rusttijden	€ 7.537
Het zorgen voor plekken voor arbeidsbeperkten	€ 6.160
Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	€ 5.712

Onderstaande tabel toont de incidentele verplichtingen met de hoogste regeldruk per jaar voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel. Hierbij zijn de frequenties voor het MKB-indicatorbedrijf bepaald op basis van het voorkomen binnen de branche. Bovenaan staan de kosten voor "het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer". De kosten zijn hoog doordat een ondernemer in de meeste gevallen een loonadministratiekantoor vraagt om de transitievergoeding uit te rekenen. Daarnaast moet de transitievergoeding zelf ook betaald worden.

**Tabel 5.** De tien meest belastende Incidentele verplichtingen MKB-indicatorbedrijf de modewinkel

Verplichting (incidenteel)	Kosten
Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer	€ 16.495
Het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen	€ 10.382
Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden	€ 7.876
Het meewerken aan de re-integratie van een werknemer	€ 6.755
Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	€ 5.198
Het terugnemen van aankopen die de consument herroept	€ 4.680
Het (digitaal) verstrekken van een loonstrook aan een werknemer	€ 3.801
Het meewerken aan inspecties van de brandweer	€ 3.696
Het aangeven of de arbeidsovereenkomst wordt voortgezet	€ 2.599
Het aanvragen van (betaald) ouderschapsverlof voor een werknemer	€ 1.832

#### 4.1.2 Verplichtingen die onderdeel zijn van bedrijfseigen kosten

Een aantal wettelijke verplichtingen wordt door ondernemers met een modewinkel niet of slechts gedeeltelijk als een verplichting ervaren. Dit komt doordat zij de verplichting beschouwen als een onderdeel van hun bedrijfsvoering. Aangezien zij deze verplichte kosten niet of slechts in geringe mate als regeldruk beschouwen, worden deze kosten binnen het onderzoek beschouwd als bedrijfseigen kosten (of business as usual, BAU). Als deze verplichtingen afgeschaft zouden worden, zou dit een beperkt effect hebben op de regeldruk van ondernemers.

De verplichtingen zoals het betalen van loon en vakantiegeld zijn volledig (100%) onderdeel van de bedrijfsvoering en veroorzaken geen (ervaren) regeldruk. Verder zien ondernemers met een modewinkel de verplichtingen die betrekking hebben op het hebben van een gezonde en veilige werkplek ook als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Omdat modezaken deze regels te gedetailleerd vinden of hiervan registraties moeten bijhouden, zijn de kosten voor deze verplichting voor 75% meegenomen als onderdeel van de bedrijfsvoering.

**Tabel 6.** Verplichtingen met 75% en 100% BAU voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel

Nr.	Verplichting	% BAU
10	Het zorgen voor Arbovoorzieningen	100%
23	Het schriftelijk vastleggen van de arbeidsovereenkomst	100%
36	Het betalen van loon aan een werknemer	100%
37	Het betalen van vakantiebijslag aan een werknemer	100%
94	Het informeren van de klant bij online verkoop	100%
112	Het vermelden van de prijs van producten	100%
123	Het voorzien van kleding van een etiket	100%
9	Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	75%
11	Het zorgen voor een ergonomische inrichting van de werkplekken	75%
43	Het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen	75%
87	Het terugnemen van aankopen die de consument herroept	75%

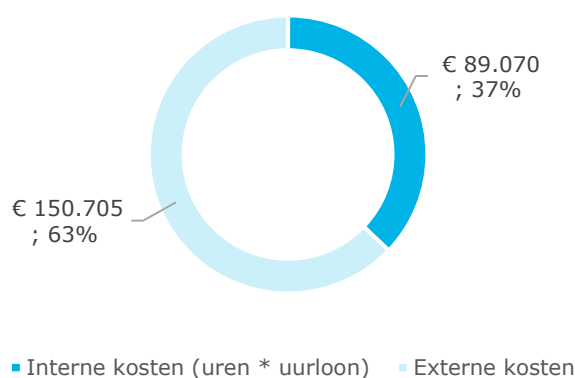
#### 4.1.3 Interne en externe kosten

Uit figuur 6 blijkt dat de totale regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel bestaat uit **37%** interne kosten. De interne kosten zijn berekend door de tijd die hieraan wordt besteed te vermenigvuldigen met de gemiddelde loonkosten van de ondernemer of medewerker die dit uitvoert.

De externe kosten nemen **63%** van de totale regeldrukkosten voor rekening. Dit zijn alle kosten die ondernemers aan derden betalen (ook 'out-of-pocketkosten' genoemd). Het gaat dan om specifieke kosten (zoals de transitievergoeding) en kosten voor externe adviseurs zoals een accountant, een salarisadministratiekantoor of een jurist.

De keuze om bepaalde verplichtingen uit te besteden laten ondernemers met een modewinkel afhangen van (1) de kennis die nodig is om aan deze verplichting te voldoen (de verplichting is dan bijvoorbeeld te complex om dit zelf te doen) en (2) het risico dat de ondernemer loopt op hoge boetes of onvoorziene (hoge) kosten.

**Figuur 6.** Verhouding interne versus externe kosten voor wettelijke verplichtingen



Het is ook belangrijk om te wijzen op het feit dat niet alle ondernemingen over de financiële mogelijkheden beschikken om te kiezen hoe zij aan de wettelijke verplichtingen willen voldoen (bijvoorbeeld al dan niet inhuren van een jurist om een vaststellingsovereenkomst (VSO) op te stellen). In ieder geval besteden modezaken de salarisadministratie en alle zaken rondom loon (administratie, aanvragen verlof, uitbetalen en informatie verstrekken aan de werknemer) uit aan een accountant of administratiekantoor. Daarnaast worden de volgende externe adviseurs ingehuurd door modezaken:

- Arbodienst, Arboarts of Arbo-deskundige. Deze professionals worden vanuit een Arbodienst afgenomen voor de begeleiding van een zieke medewerkers (wet Poortwachter). Het komt ook voor dat een ondernemer zich naast of in plaats van een arbodienst via zelfstandige adviseurs of andere bedrijven van advies laat voorzien.
- Jurist of advocaat. Deze professionals worden vooral ingehuurd voor het opstellen van de vaststellingsovereenkomst bij het beëindigen van het dienstverband door de werkgever of een ontslagprocedure.
- Technische installatiebedrijven of gespecialiseerde onderhoudsbedrijven. Zij verzorgen keuringen van installaties (brandmeldinstallatie, cv, airco etc.).
- Specialistische adviseurs. Het kan hierbij gaan om de implementatie van nieuwe wetgeving. [Zo huren modezaken voor het aanvragen van een energielabel een externe adviseur ingehuurd](#). Ook worden leveranciers van bedrijfssoftware en/of de website ingehuurd. Vaak blijven die daarna nog een permanente controle of actualisatie doorvoeren waarvoor kosten worden gemaakt.

#### 4.1.4 Eenmalige verplichtingen

In het onderzoek zijn de jaarlijkse kosten van de vastgestelde wettelijke verplichtingen besproken en gekwantificeerd in termen van kosten en tijd. Daarnaast is onderzocht welke eenmalige kosten in het afgelopen jaar zijn gemaakt. De eenmalige verplichtingen zijn alleen meegenomen wanneer deze in de afgelopen 10 jaar zijn uitgevoerd en berekend als gemiddelde kosten per jaar. Hierdoor dragen deze verplichtingen beperkt bij aan de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel.

De kosten voor de implementatie van nieuwe regelgeving zijn niet meegenomen in de berekening van het MKB-indicatorbedrijf.

**Tabel 7.** Eenmalige verplichtingen en bijbehorende uitgaven MKB-indicatorbedrijf de modewinkel

Verplichting (eenmalig)	Kosten	
Het naleven van algemene eisen aan het gebouw	€	62
Het verplicht inschrijven in het handelsregister	€	23
Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder	€	8
Het indienen van een aanmelding als werkgever	€	8
Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	€	2

\* Bovenstaande verplichtingen zijn langer dan 10 jaar gelden uitgevoerd en om die reden verwaarloosbaar.

#### 4.1.5 Naleving van de verplichtingen

Uit het onderzoek blijkt dat ondernemers met een modewinkel zich inspannen om aan alle wettelijke verplichtingen te voldoen, maar dat lukt niet altijd. De belangrijkste reden hiervoor is vaak dat de ondernemer de verplichting onvoldoende kent. De ondernemer is dan wel in de veronderstelling dat aan de verplichting wordt voldaan, maar voldoet alsnog niet of niet volledig aan de gestelde eisen. [Voorbeelden hiervan zijn het verplicht vastleggen of documenteren van de Arbo-risico's en het arbobeleid of het zorgen van plekken voor arbeidsbeperkten](#). Ook is bij bepaalde verplichtingen aangegeven dat ondernemers met een modewinkel bewust niet voldoen of niet kunnen voldoen. In de onderstaande tabel zijn de meest genoemde verplichtingen opgenomen die modezaken niet goed (kunnen) naleven en is aangegeven wat de reden daarvan is.

**Tabel 8.** Verplichtingen die vaak niet (volledig) worden nageleefd

Verplichting	Reden
Het uitvoeren van een risico-inventarisatie en -evaluatie	Ondernemers hebben oog voor de risico's, maar vullen dit op een andere manier in dan op de manier van wat de RI&E verplicht door: dat de 'verplichte' RI&E niet past binnen de bedrijfsvoering van een modewinkel.
Het voeren van overleg over het arbobeleid	Niet op formele wijze en pas wanneer werknemers signaleren dit te willen: ondernemers zoeken manieren om hier onderuit te komen, omdat zij deze vervelend vinden.
Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	Te omslachtig voor de filialen: niet alle werknemers kunnen opgeleid worden tot Bhv'er door het aantal parttimers.
Het uitvoeren van een arbeidsgezondheidskundig onderzoek	Het instrument is te onduidelijk en te zwaar. Er is sprake van hoge tijdsbesteding en lasten.
Het voeren van een deugdelijke registratie van de arbeids- en rusttijden	Vaak worden pauzes niet actief geregistreerd: de rusttijden staan benoemd in de cao en wordt hierdoor binnen kleine bedrijven niet apart vastgelegd. Alleen grotere bedrijven lukt dit wel (met bijv. een in- en uitkloksysteem).
Het zorgen voor plekken voor arbeidsbeperkten	In de winkel vinden ondernemers het lastig om dit door te voeren in de bedrijfsvoering. In het magazijn kan het makkelijker toegepast worden.
Het informeren van betrokkenen over de verwerking van hun persoonsgegevens	De regelgeving is onduidelijk waardoor het nut van deze regelgeving niet wordt begrepen.
Het doorgeven van het aantal werkzame personen aan de KvK	Kost een hoge tijdsbesteding om dit te controleren en door te geven
Het aantonen van de naleving van de privacyregels	Het kost veel tijd om meerdere verwerkersovereenkomsten te (laten) maken.
Het bieden van de gelegenheid tot medezeggenschap (WOR)	Ondernemers bieden dit niet aan: zij zijn hier vaak niet bewust van
Het aanwijzen van een preventiemedewerker	Wordt niet gedaan omdat zij zich er niet bewust van zijn. Zij hebben wel een Bhv'er in de winkel staan.
Het bijhouden van de administratie rondom vakantie	Ondernemers geven hier een andere invulling aan: zij maken geen onderscheid tussen wettelijk- en bovenwettelijk verlof. Dit past beter bij hun bedrijfsvoering.
Het nemen van maatregelen van de Erkende Maatregelenlijst	Ondernemers voeren deze verplichting beperkt uit: zij zijn op zoek naar mogelijkheden om kosten te besparen.

In de berekening van de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel is uitgegaan van volledige naleving. Dit betekent dat de regeldruk van de bovenstaande verplichtingen wel volledig is meegenomen en dat de informatie over het niet naleven van de verplichting wordt gebruikt om te kijken of het een aanleiding is om de verplichting te optimaliseren (zie paragraaf 5.2).

## 4.2 De werkbaarheid (beleefde regeldruk)

Alle geïnterviewde referentiebedrijven zien de toegevoegde waarde van de wettelijke verplichtingen. Dit komt doordat het meestal duidelijk is dat de wetgever een specifiek doel heeft met de verplichting. De respondenten geven aan dat zij het belangrijk vinden dat de wet- en regelgeving aansluit op de bedrijfsvoering. Een goed voorbeeld is de verplichting rondom arbeidsbeperkten: hoewel ondernemers graag bij willen dragen aan de maatschappij, is het lastig om een arbeidsbeperkte werk te kunnen bieden. De verplichting sluit niet aan op de praktijk en wordt hierdoor niet uitgevoerd.



### Werkbaarheid per verplichting

Uit het onderzoek blijkt dat van alle beoordeelde verplichtingen<sup>10</sup> 23% goed werkbaar is. De belangrijkste reden hiervoor is dat deze verplichtingen aansluiten op de dagelijkse bedrijfsvoering of -administratie. De betrokken ondernemers met een modewinkel beoordelen 45% als redelijk werkbaar. Deze verplichtingen zijn werkbaar maar veroorzaken wel regeldruk. Hierbij is aangegeven dat ook voor deze categorie geregeld deskundigheid van derden (branche of accountant) nodig is.

De in het onderzoek betrokken ondernemers met een modewinkel beoordelen 32% van de verplichtingen als niet (2) of slecht werkbaar (19). Onderstaande tabel toont welke tien het meest zijn genoemd tijdens het onderzoek. In de tabel is ook de reden aangegeven waarom zij de verplichting als niet of slecht werkbaar beoordelen.

**Tabel 9.** De 10 verplichtingen die als niet of slecht werkbaar zijn beoordeeld

Nr.	Wettelijke verplichting	Regeldrukaspecten				
		 Tijd	 Kosten	 Complexiteit	 Doorlooptijd	 Dienstverlening
1.	Het uitvoeren van een risico-inventarisatie en -Evaluatie	✓	✓			✓
2.	Het aangeven of de arbeidsovereenkomst wordt voortgezet	✓				✓
3.	Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	✓	✓			
4.	Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden	✓	✓	✓	✓	
5.	Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer		✓	✓		
6.	Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	✓	✓	✓	✓	
7.	Het meewerken aan de re-integratie van een werknemer	✓	✓		✓	
8.	Het zorgen voor plekken voor arbeidsbeperkten			✓		✓
9.	Het meewerken aan loonbeslag	✓		✓		✓
10.	Het indienen van aangifte omzetbelasting		✓	✓		

Uit het onderzoek blijken samenvattend de volgende redenen relevant om verplichtingen als niet of slecht werkbaar te beoordelen:

- **Onduidelijke verplichtingen.** Uit het onderzoek blijkt dat niet in alle gevallen duidelijk is hoe een verplichting moet worden nagekomen. Het maakt daarbij geen verschil of de verplichting nieuw is of al jaren bestaat.
- **Onvoldoende aansluiting bij de bedrijfsprocessen.** De referentiebedrijven zijn van mening dat in sommige gevallen de verplichtingen niet of onvoldoende aansluiten bij de

<sup>10</sup> In totaal zijn 82 verplichtingen opgenomen in het onderzoek. In totaal zijn 17 verplichtingen te weinig voorgekomen om hierover een oordeel te vormen. De percentages hebben daarom betrekking op 65 verplichtingen waarvoor de werkbaarheid is beoordeeld.

bedrijfsprocessen. Door beter aan te sluiten bij de bedrijfspraktijk is de regeldruk te verlagen.

- Afhankelijkheid en hoge kosten van derden. De meeste ondernemers voelen zich gedwongen om externe adviseurs in te huren omdat verplichtingen complex zijn en het risico groot is dat zij fouten maken (zie paragraaf 4.1.3)

### **Regeldruk door het aantal verplichtingen**

Uit het onderzoek blijkt dat naast de werkbaarheid van de verplichtingen ook regeldruk wordt ervaren door het aantal verplichtingen dat van toepassing is en de stroom aan nieuwe of gewijzigde verplichtingen.

De betrokken ondernemers en de brancheorganisatie geven aan dat zij een structureel gevoel aan onbehagen hebben vanwege de onzekerheid of zij alle wettelijke verplichtingen (kunnen) naleven. Uit het onderzoek wordt dit zichtbaar doordat ondernemers meerdere verplichtingen bewust of onbewust niet naleven (zie paragraaf 4.1.5 Naleving van verplichtingen). De belangrijkste reden hiervoor is dat de ondernemer de verplichting onvoldoende kent. De ondernemer is dan wel in de veronderstelling dat aan de verplichting wordt voldaan, maar voldoet niet of niet volledig in de praktijk. Daarnaast is het algemene oordeel van de modewinkels dat het grote aantal verplichtingen onwerkbaar is en de afhankelijkheid van externe deskundigen te groot.

## 5 Van knelpunten naar oplossingen

### 5.1 Regeldruk versus werkbaarheid

In de onderstaande matrix zijn de kwantitatieve- en kwalitatieve resultaten van de analyse van de regeldruk per verplichting samengevat. De horizontale as toont de regeldrukkosten (in € per jaar). De verticale as toont de werkbaarheid van beneden naar boven aan. De matrix is als volgt te gebruiken om te bepalen welke verplichtingen prioriteit zouden kunnen krijgen om de regeldruk te verminderen:

- **Hoge regeldruk (rechtsboven):** de regeldrukkosten om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen zijn hoog en tegelijkertijd vinden ondernemers de verplichting niet of slecht werkbaar. Deze verplichtingen veroorzaken voor ondernemers relatief hoge beleefde en feitelijke regeldruk, reductiemaatregelen zullen dus merkbaar zijn voor ondernemers.

Voorbeelden van verplichtingen met hoge regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel zijn de verplichtingen die betrekking hebben op het re-integreren van zieke medewerkers, het bijhouden van een administratie met betrekking tot de werk-kostenregeling (WKR) en het begeleiden van niet-functionerende medewerkers.

- **Lage regeldruk (linksonder):** de regeldrukkosten om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen zijn laag en tegelijkertijd vinden ondernemers de werkbaarheid goed. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat de verplichting past in de reguliere bedrijfsvoering. De reductiemaatregelen voor deze verplichtingen zullen beperkt merkbaar zijn.

Voorbeelden van verplichtingen met lage regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel zijn verplichtingen die samenhangen met het informeren van klanten bij online aankopen, het vermelden van de prijs op de kleding en voor de hand liggende zaken als het vastleggen van een arbeidsovereenkomst, het opstellen van een ziekteverzuimbeleid en het betalen van loon aan de werknemers.

- **Hoge feitelijke regeldruk (rechtsonder):** de regeldrukkosten zijn hoog maar in de uitvoering wel goed werkbaar. Reductiemaatregelen voor deze verplichtingen zullen kwalitatief minder merkbaar zijn, maar zullen de onderneming bedrijfseconomisch wel versterken.

Voorbeelden van verplichtingen die hoge feitelijke regeldruk veroorzaken voor het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel zijn de verplichtingen die betrekking hebben op het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen voor de werknemers. Ondernemers vinden het belangrijk dat hun personeel goed wordt opgeleid. Tegelijkertijd geven ondernemers aan dat opleidingen duur zijn en de ondernemer zijn personeel voor een aantal dagdelen kwijt is gedurende de opleiding. Dit brengt indirect hoge kosten (en verhoogde werkdruk voor het overige personeel) met zich mee.

Daarnaast noemen ondernemers het terugnemen van aankopen die de consument herroept als een werkbare en logische verplichting, maar tijdrovend proces. Ondernemers kunnen de kleren van de consument niet zomaar terugnemen: er moet eerst gecontroleerd worden of er niet iets onwenselijks met de kledingstukken is gebeurd.

- **Hoge beleefde regeldruk (linksboven):** de regeldrukkosten zijn laag maar de verplichting is niet of slecht werkbaar. Dit kan doordat de regels onduidelijk zijn of beperkt aansluiten bij informatie of activiteiten binnen de bedrijfsvoering. Reductiemaatregelen zullen merkbaar zijn omdat deze ergernissen oplossen.

Voorbeelden van verplichtingen met hoge beleefde regeldruk voor de het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel zijn bijv. het invullen van CBS-enquêtes en het indienen

van omzetbelasting, vennootschapsbelasting en het opstellen van een jaarrekening. Voor deze verplichtingen geldt dat de ondernemer het administratiekantoor of controller moet inschakelen voor de uitvoering en controle hiervan. Dit wordt mede aangewakkerd door de dreiging van boetes bij het foutief naleven van deze verplichtingen.<sup>11</sup>

Gezien het grote aantal verplichtingen is aan de deelnemende ondernemers en de brancheorganisatie de vraag voorgelegd: welke 10 verplichtingen zouden in ieder geval in een regeldruk reductieprogramma moeten terugkomen? De onderstaande matrix toont de 10 verplichtingen die ondernemers in de modebranche en de brancheorganisatie hebben geselecteerd op basis van de regeldrukmatrix. Hieronder vallen alle verplichtingen die veel regeldrukkosten veroorzaken en/of als niet of slecht werkbaar worden beoordeeld. Onder de figuur is voor deze 10 verplichtingen aangegeven door welk knelpunt(en) dit wordt veroorzaakt. In een uitgebreide matrix (opgenomen in de bijlage bij dit rapport) zijn alle overig geldende verplichtingen die van toepassing zijn op een modewinkel benoemd.

**Figuur 7.** Matrix regeldrukkosten versus werkbaarheid



### RI&E (nr. 1)

In [artikel 5 van de Arbeidsomstandighedenwet](#) is beschreven dat een ondernemer een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) moet opstellen en bijhouden. Vanaf 25 medewerkers dient de RI&E getoetst te worden door een gecertificeerd Veiligheidskundige. De RI&E is een verplichting vanuit de Arbowet sinds 1994, in het kader van de beleidsdoelstelling 'gezond en veilig werken'.



**Tijdsbesteding.** De verplichting wordt door ondernemers ervaren als een 'papierene exercitie' voor de juridische en verzekeringstechnische afdekking bij calamiteiten. Daarnaast kost het veel tijd om de RI&E uit te voeren en het vereiste Plan van Aanpak op te stellen: **gemiddeld 52 uur**. De Arbo gerelateerde acties die uit het Plan van Aanpak voort-

<sup>11</sup> Handhaving ([CBS](#), 2023)

vloeien resulteren vaak in extra administratieve handelingen en/of beschrijven van beleid. De ondernemer vindt dit soms te ver doorslaan en daarmee niet passend bij de bedrijfsvoering van een modewinkel.



**Kosten.** Doordat het opstellen en bijhouden van de RI&E veel tijd vraagt van de ondernemer, laten ondernemers de RI&E vaak opstellen door externe partijen. Dit kost voor ondernemers geld. Gemiddeld kost dit € 12.000, -.



**Dienstverlening.** Ondernemers geven aan dat de verplichting zich meer moet richten op gezond en veilig werken in de praktijk. Papier is immers geduldig en het gaat erom dat medewerkers weten hoe zij mogelijke arbeidsrisico's kunnen herkennen (zoals fysieke belasting), preventief kunnen optreden (vooral in gevallen die samenhangen met winkeldiefstal en agressie in de winkel) en hier goede afspraken over maken. De verplichting zou dan moeten gelden voor zowel de ondernemer als haar of zijn medewerkers. Nu is het vooral de ondernemer die plichten kent voor de RI&E, zowel voor het vastleggen en opstellen van beleid als het informeren van medewerkers over alle mogelijke risico's.

### Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV) (nr. 8)

In [artikel 15 van de Arbeidsomstandighedenwet](#) is opgenomen dat de ondernemer verantwoordelijk is voor de kosten voor de organisatie van de bedrijfshulpverlening (BHV), de aanschaf van materialen en het onderhoud hiervan en de investering voor opleidingen, cursussen en opleidingen.



**Tijdsbesteding.** Het knelpunt voor wat betreft de hoge tijdsbesteding is de tijd die een werknemer nodig heeft om opgeleid te worden tot Bhv'er. Voor een ondernemer telt deze tijd dubbel: de ondernemer moet vervanging regelen voor de persoon die die dag niet in de winkel of het magazijn kan staan én op hetzelfde moment werkt de persoon die de training volgt ook. Gemiddeld is de ondernemer hier 136 uur aan kwijt.



**Kosten.** Een belangrijk knelpunt voor de ondernemer bij het voldoen aan deze verplichting zijn de hoge kosten die gepaard gaan met de verplichting en de praktische uitvoering hiervan. Het meeste personeel werkt parttime in de winkel of het magazijn waardoor het lastig is om een continue aanwezigheid van een Bhv'er te garanderen. Om te waarborgen dat een ondernemer ten alle tijden een Bhv'er in de modewinkel heeft, moet al het personeel als zodanig worden opgeleid. Dat kost de ondernemer geld. Daarbij is de ondernemer de werknemer(s) kwijt voor een gehele dag voor de praktijkcursus. De werkzaamheden moeten dan door iemand anders worden opgevangen die uitbetaald moet krijgen; de werknemer die de cursus volgt, wordt ook doorbetaald. Gemiddeld kost het € 2.040, -.

### Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden (nr. 24)

In het Burgerlijk Wetboek wordt benoemd dat de verplichting van het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden plaatsvindt in het kader van het ontslag van een werknemer. De werknemer stemt met het ontslag schriftelijk in (door het opstellen van een vaststellingsovereenkomst (VSO)).



**Tijdsbesteding.** Ondernemers geven aan dat de ontslagprocedure met wederzijds goedvinden veel tijd kost. Ondernemers stellen vaak een dossier op om gegronde redenen te hebben om een werknemer te ontslaan (en voor het geval het uitloopt op een ontslagprocedure via het UWV of kantonrechter). Het is voor ondernemers namelijk moeilijk om werknemers te ontslaan. Vooral wanneer de doorlooptijd van de ontslagprocedure lang is, is ook de tijdsbesteding hoog. Gemiddeld is dit 4 uur per casus.



**Kosten.** Ondernemers laten zich vaak bijstaan door een juridisch adviseur. Zij willen er zeker van zijn dat (eventuele) dossiers de juiste informatie bevat en dat de juiste procedures worden gevolgd. Hoewel de kosten te verzekeren zijn, heeft dit een direct effect op de verzekeringspremie waardoor kosten indirect toch betaald moeten worden. Gemiddeld kost het € 7.568, -.



**Complexiteit.** Bij ondernemers leeft de angst dat er fouten gemaakt kunnen worden bij de ontslagprocedure of dat werknemers moeilijk doen en hoge eisen gaan stellen tijdens de ontslagprocedure. Om die reden laten ondernemers zich vaak bijstaan door een juridisch adviseur.



**Doorlooptijd.** De doorlooptijd wordt door ondernemers als lang beoordeeld vanwege twee redenen. Ten eerste kan een ondernemer al enkele maanden tot jaren bezig zijn met de dossieropbouw van een werknemer om gegronde redenen te hebben de werknemer te ontslaan. Ten tweede kan een werknemer de ontslagprocedure rekken. Ondernemers geven aan dat werknemers eisen kunnen stellen waar een werkgever niet onderuit kan (zonder het voor een kantonrechter te laten komen). Daarnaast heeft de werknemer het recht om de VSO tot drie weken na opstellen en overeenkomen te herroepen. De ondernemer start het traject dan opnieuw op – wat de doorlooptijd verlengt.

### Betalen van transitievergoeding aan werknemer (nr. 27)

In het [Burgerlijk Wetboek 7:673](#) staat beschreven dat een transitievergoeding betaald moet worden aan een werknemer bij ontslag, beëindiging van het dienstverband vanwege langdurige ziekte of wanneer een tijdelijk contract niet wordt verlengd. De verplichting geldt ook als een medewerker minder uren gaat werken op verzoek van de werkgever (en dus niet op eigen verzoek). De verplichting geldt niet wanneer een werknemer zelf ontslag neemt.



**Kosten.** De berekening van de transitievergoeding wordt uitbesteed aan een salarisadministratiekantoor. Van hen krijgt de ondernemer te horen wat de hoogte is van de transitievergoeding waar de werknemer rekening op heeft. De hoge kosten van deze verplichting zitten in het betalen van de transitievergoeding. De kosten voor het betalen van een salarisadministratiekantoor zijn opgenomen bij de verplichting van het voeren van een loonadministratie.



**Complexiteit.** Het betalen van een transitievergoeding is een verplichting die, volgens ondernemers, in de huidige praktijk niet meer relevant is. Ondernemers zijn van mening dat werknemers de transitievergoeding niet meer nodig hebben als overbrugging naar een nieuwe baan: werknemers vinden vaak snel een nieuwe baan.

Daarbij vinden ondernemers de berekening van de transitievergoeding complex. Om te voorkomen dat er fouten gemaakt worden, wordt de berekening ervan uitbesteed aan een salarisadministratiekantoor.

### Het bijhouden van het ziekteverzuim (nr. 28)

In het kader van de [Wet Verbetering Poortwachter 7:658a \(Burgerlijk Wetboek\)](#) moet de werkgever het ziekteverzuim van de werknemer bijhouden. Eventueel moet de ondernemer een Arboarts inschakelen en hiermee overleggen.



**Tijdsbesteding.** Om te voldoen aan de verplichting moet de werkgever het ziekteverzuim van de werknemer bijhouden. Bij zicht op langdurig ziekteverzuim moet de werkgever beginnen met dossieropbouw van het ziekteverloop en de actieve begeleiding van de werknemer zodat deze zo snel mogelijk weer aan de slag gaat. Ondernemers geven

aan dat het schrijven van het dossier, en daarmee het kunnen verantwoorden dat zij er alles aan gedaan hebben om de werknemer te laten werken, een tijdrovend proces is. Gemiddeld kost dit **16 uur per jaar**. Ondernemers geven aan dat het ook een onmogelijk proces is: door de privacywetgeving mag een ondernemer geen contact hebben met de werknemer over wat de werknemer mankeert.



**Kosten.** Om contact te kunnen hebben met de werknemer, schakelen ondernemers een tussenpartij in: de Arbodienst. Dit kost ondernemers geld. Door de lange doorlooptijd van het proces, kost het de ondernemer op lange termijn geld. De kosten voor deze verplichting zijn meegenomen in de verplichting 'het aansluiten bij een arbodienst en/of het inhuren van een bedrijfsarts': de kosten komen hiervoor gemiddeld uit op € 13.920,- per jaar.



**Doorlooptijd.** Ondernemers geven aan dat de doorlooptijd voordat een ondernemer weer aan de slag kan gaan, lang is. Dit heeft ook te maken met de capaciteit vanuit de Arbodiensten: Arbodiensten geven aan dat er te weinig Arboartsen zijn. Hierdoor is er op de korte termijn geen capaciteit om de zieke werknemer zodanig te begeleiden dat deze snel aan het werk kan gaan.

### Begeleiden van niet-functionerende medewerkers (nr. 29)

De werkgever moet de werknemer volgens [het Burgerlijk Wetboek 7:669](#) tijdig in kennis stellen (ofwel informeren) als deze slecht of niet functioneert. Het niet-functioneren van de werknemer mag daarbij niet liggen aan ziekte of gebreken. De ondernemer moet de werknemer voldoende mogelijkheden bieden om zijn of haar functioneren te verbeteren. Hierbij kunnen bijvoorbeeld opleidingen en cursussen ter beschikking worden gesteld.



**Tijdsbesteding.** Om te voldoen aan de wetgeving moet het dossier en het verslag zo volledig mogelijk en zorgvuldig worden vastgelegd. Ondernemers besteden tijd aan overleg met de werknemer, (Arbo)artsen en eventuele andere adviseurs/bemiddelaars en aan de verslaglegging van deze gesprekken. Het schrijven en bijhouden van het dossier is een proces dat tijd in beslag neemt: ongeveer **30 uur per casus**. Daarnaast vinden ondernemers dat de verplichting de volledige verantwoordelijkheid bij de ondernemer legt.



**Kosten.** Niet-functionerende werknemers hebben een direct financieel effect en impact op de bedrijfsvoering, omdat dit uitstraalt naar de rest van het personeel en kan leiden tot ontevreden klanten. Het gaat dus direct én indirect om minder omzet (doordat de betreffende werknemer tussen collega's en klanten aan het werk is). Deze kosten zijn niet meegenomen in de berekening van de regeldrukkosten, omdat dergelijke zogenaamde 'gederfde inkomsten' buiten de definitie vallen.

Ondernemers geven aan het re-integratieproces niet zelfstandig te kunnen afhandelen. De hoge regeldrukkosten komen voort uit het inschakelen van een jurist om samen met de werknemer uit de situatie te komen. Dit leidt, volgens ondernemers, in de meeste gevallen tot een vaststellingsovereenkomst (VSO). De kosten hiervoor zijn opgenomen in het uurloon bij de tijdsbesteding.



**Complexiteit.** Ondernemers komen er bij een conflict vaak pas achter of zij voldoende aan de verplichting hebben voldaan. Om dit te voorkomen, schakelen zij een extern adviseur/jurist in.



**Doorlooptijd.** Ondernemers geven aan dat het onduidelijk is hoe lang het dossier en het verslag moet worden bijgehouden én hoeveel kansen een werknemer moet krijgen

voordat een ondernemer de werknemer kan ontslaan. Hierdoor blijft het begeleiden van een medewerker vaak lang doorlopen.

### Re-integratie van zieke medewerker (nr. 30)

De werkgever moet volgens [artikel 25 in de Wet werk en inkomen](#) naar arbeidsvermogen een re-integratiedossier opstellen en bijhouden, een re-integratieverslag opstellen en de arbeidsinschakeling van de werknemer bevorderen. Dit is nodig zodat de ondernemer kan aantonen dat er voldoende is gedaan om de werknemer te re-integreren.



**Tijdsbesteding.** Als onderdeel van de verplichting moet de ondernemer aantonen dat alles is gedaan om de re-integratie van de werknemer mogelijk te maken. Het dossier wat de ondernemer moet opbouwen moet zo volledig mogelijk en zorgvuldig zijn vastgelegd. De toetsing wordt gedaan door het UWV. Of het dossier voldoende is, vindt plaats bij de aanvraag voor ontslag. Ondernemers geven aan dat het onzeker is of het UWV het dossier goedkeurt. Het inhuren van extern deskundigen (die alle modeondernemers inhuren) om het dossier op te stellen geeft geen garantie, maar is wel noodzakelijk om de kans op fouten te verkleinen. Ondernemers vinden daarnaast dat de privacywetgeving het in veel gevallen onmogelijk maakt om de re-integratie goed vorm te geven: de ondernemer mag geen contact hebben met de zieke werknemer over bijvoorbeeld de ziekte die de werknemer heeft. Volgens de ondernemers kan een re-integratieplan dan wel opgesteld worden, maar is deze niet gericht op de ziekte die een werknemer heeft. Gemiddeld kost het een ondernemer **52 uur** om te voldoen aan deze verplichting voor de modewinkel.



**Kosten.** Ondernemers geven aan dat de hoge kosten worden veroorzaakt doordat er weinig mogelijkheden zijn om een zieke werknemer te re-integreren binnen de bestaande bedrijfsvoering. Daarnaast is een onderneming afhankelijk van derden: hier moeten kosten voor worden gemaakt (dit is te verzekeren, maar zijn ook kosten). Gemiddeld komt dit neer op **€ 12.000,-** voor de modewinkel. Ook is deze verplichting gekoppeld aan de transitievergoeding die bij beëindiging van het dienstverband moet worden betaald. De regeldruk voor de transitievergoeding is meegenomen bij de verplichting "doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)" zodat er geen sprake is van een dubbeltelling.<sup>12</sup>



**Doorlooptijd.** Ondernemers geven aan dat het onduidelijk is hoe lang het dossier en het verslag bijgehouden moet worden. De toetsing door het UWV of het dossier voldoende informatie bevat, vindt pas plaats bij de aanvraag voor ontslag. En niet tijdens het re-integratieproces.

### Het zorgen voor plekken voor arbeidsbepikten (nr. 31)

In het [Besluit SUWI \(artikel 2.5\)](#) wordt aangegeven dat het werk zodanig georganiseerd moet worden dat werkplekken aangeboden kunnen worden aan personen die behoren tot de arbeidsbepikten. Ten aanzien van deze doelgroep moeten ook zaken geregeld worden zoals het verdienen van het minimumloon en het aanmelden via het UWV (etc.).

---

<sup>12</sup> Als de werknemer meer dan 2 jaar ziek is, kan de werkgever ontslag aanvragen bij UWV. De zieke werknemer heeft dan [recht op een transitievergoeding](#). Met de [Regeling compensatie transitievergoeding](#) kan de werkgever de betaalde transitievergoeding terugkrijgen. Zo voorkomt de Rijksoverheid dat werkgevers te maken krijgen met een opeenstapeling van kosten na 2 jaar loon doorbetalen aan zieke werknemers. Daarnaast geeft deze regeling werknemers meer zekerheid. Dit zorgt dat werkgevers sneller het dienstverband beëindigen na 2 jaar ziekte. (zie ook: [Compensatie transitievergoeding | Ontslag | Rijksoverheid.nl](#))





**Complexiteit.** Ondernemers weten vaak onvoldoende welke vormen van arbeidsbeperking bestaan binnen de groep van arbeidsbeperkten, welke regels gelden bij het in dienst nemen van deze personen en welke ondersteuningsmogelijkheden er zijn. Het gevolg is dat ondernemers minder snel kansen zien om met arbeidsbeperkten te werken en er minder toe geneigd zijn. Hierdoor geven ondernemers aan dat een arbeidsbeperkte vaak niet goed past binnen de bedrijfsvoering in een modewinkel. Ondernemers geven aan dat de mogelijkheden voor een arbeidsbeperkte om te werken binnen een modewinkel ofwel in de winkel is om kleding te verkopen en klanten te woord te staan ofwel in het magazijn (afhankelijk van de beperking). Er is volgens ondernemers geen ruimte binnen de modewinkel om arbeidsbeperkten van ander werk te voorzien. Concreet is er door de onduidelijkheid weinig focus op 'jobcarving'.



**Dienstverlening.** Ondernemers geven aan dat zij het belangrijk vinden dat elke persoon binnen de Nederlandse samenleving recht heeft op een kans op de arbeidsmarkt (om zijn of haar steentje bij te dragen). Ondernemers vinden het lastig om hun bedrijfsvoering zodanig aan te passen dat een arbeidsbeperkte (volledig) kan meedraaien in de winkel. Zij vragen zich daarom af of er handvatten beschikbaar zijn vanuit de overheid of dat deze ontwikkeld kunnen worden, om beter aan deze verplichting te voldoen. Voorts kan een ondernemer gestimuleerd worden te denken in 'jobcarving' als regels duidelijker worden.

#### Aangifte omzetbelasting (nr. 48)

In [artikel 14 in de Wet op de omzetbelasting](#) is bepaald dat ondernemers de omzetbelasting moeten aangeven en betalen bij de Belastingdienst. Hier hoort ook de Kleine Ondernemingsregeling onder. Ook moeten zij de gegevens voor 5 jaar bewaren.



**Kosten.** Alle facturen, bonnetjes van kleine aankopen en kassagegevens moeten zorgvuldig worden verwerkt en daar mogen geen afwijkingen inzitten. De kans is groot dat er fouten worden gemaakt of bonnetjes worden vergeten en daarom wordt de administratie en aangifte vaak uitbesteed aan een accountant of administratiekantoor.

De belastingdienst geeft weliswaar ruimte om fouten te herstellen (bijvoorbeeld door het toestaan van supplementies) maar ook dit kost veel tijd en kan leiden tot het betalen van zogenaamde invorderingsrente van 4%.

Het belangrijkste risico op hoge kosten hangt samen met de boetes bij te laat betalen. De [betaalverzuimboete is 3%](#) van het te laat betaalde bedrag, met een [minimum van € 50 en een maximum van € 5.514](#). De belastingdienst is (ondanks de eenmalige coulan- cetermijn van 7 kalenderdagen) onherroepelijk op deze termijn, ook als – bijvoorbeeld vanwege een fout bij de bank – de betaling te laat is. Naast een boete voor te laat betalen is er ook een boete voor het te laat indienen van de omzetbelasting, deze bedraagt €68. Boetes vallen buiten de definitie van regeldruk, maar indirect heeft een strikt boeteregime wel invloed op de regeldruk omdat ondernemers extra kosten maken om boetes te voorkomen.

Dit knelpunt geldt ook voor de Aangifte loonbelasting, de boete hiervoor is hetzelfde als bij het te laat betalen van de omzetbelasting.



**Complexiteit.** Belasting betalen vinden ondernemers vanzelfsprekend. Ondernemers uit de modebranche vinden het doen van aangifte een complexe verplichting, omdat de hele administratie sluitend moet zijn. Het is dermate ingewikkeld dat ondernemers dit uitbesteden aan de boekhouder of een administratiekantoor.

Sommige ondernemers doen ook over de grens zaken, bijvoorbeeld in België en of Duitsland. Ondernemers moeten dan bepaalde aangiftes doen die slecht werkbaar zijn door de

complexiteit van en de hoeveelheid aan formulieren. Zo moeten ondernemers, bij een totaal omzet van meer dan € 10.000,- van goederenverkoop in landen buiten Nederland, zich registeren bij de belastingdiensten van bijv. België en Duitsland. De btw van bijvoorbeeld België en Duitsland moet dan berekend worden en de aangifte moet daar betaald worden. De verschillende regels voor wat betreft het doen van aangifte in meerdere landen vinden ondernemers onduidelijk.

### Het bijhouden van de WKR administratie (nr. 120)

In [artikel 31 van de Wet op de loonbelasting](#) staat beschreven dat ondernemers onbelaste vergoedingen kunnen geven aan hun werknemers. Onbelaste vergoedingen zijn zaken waar werknemers voordeel van kunnen hebben, zoals gereedschap, een tablet, abonnementen (bijv. sportschool), kerstpakketten, reiskosten en maaltijdvergoedingen. Voor de modebranche valt onder de verplichting ook het bijhouden van de personeelskortingen.



**Tijdsbesteding.** De modebranche acht het normaal dat personeel gebruikmaakt van kortingen. Ondernemers zien het als een manier om hun waardering te tonen richting hun personeel. Het heeft ook een positief effect op de winstgevendheid van de winkel: als het personeel met hun korting de nieuwe collectie koopt en deze draagt, zien klanten dit en kunnen zij sneller geneigd zijn de kleding te kopen. Ondernemers geven aan dat zij de meeste tijd kwijt zijn voor het bijhouden en verantwoorden van de personeelskortingen. Daarbij zien zij de toegevoegde waarde van het bijhouden en verantwoorden van de WKR niet. Zij zijn gemiddeld **416 uur** kwijt per jaar aan het voldoen aan deze verplichting.



**Kosten.** Om zo correct mogelijk te voldoen aan de verplichting, en om de kans op fouten te minimaliseren, maken ondernemers gebruik van het administratiekantoor. Gemiddeld kost dit **€ 11.000,- per jaar**. Het administratiekantoor houdt alle gegevens bij en controleert deze. Daarnaast houdt het administratiekantoor in de gaten of de ondernemer niet over het vrije ruimte percentage gaat: als een ondernemer meer kosten heeft omtrent de WKR dan is toegestaan (en dus boven het vrije ruimte percentage komt), moet de ondernemer over dat bedrag 80% belasting betalen.<sup>13</sup>

---

<sup>13</sup> [Wat is de werkkostenregeling](#)

## 5.2 Beslisboom regeldrukreductie

Het standaardkostenmodel Indicatorbedrijf (ISKM) heeft als doel om inzicht te geven in de parameters die de feitelijke en beleefde regeldruk van wettelijke verplichtingen veroorzaken. De feitelijke regeldruk is daarbij berekend voor het MKB-indicatorbedrijf als de regeldrukkosten en de beleefde regeldruk geeft het beeld van hoe ondernemers de werkbaarheid ervaren. De parameters in het model zijn daarmee de 'knoppen' waaraan gedraaid kan worden om de feitelijke en beleefde regeldruk te verminderen.

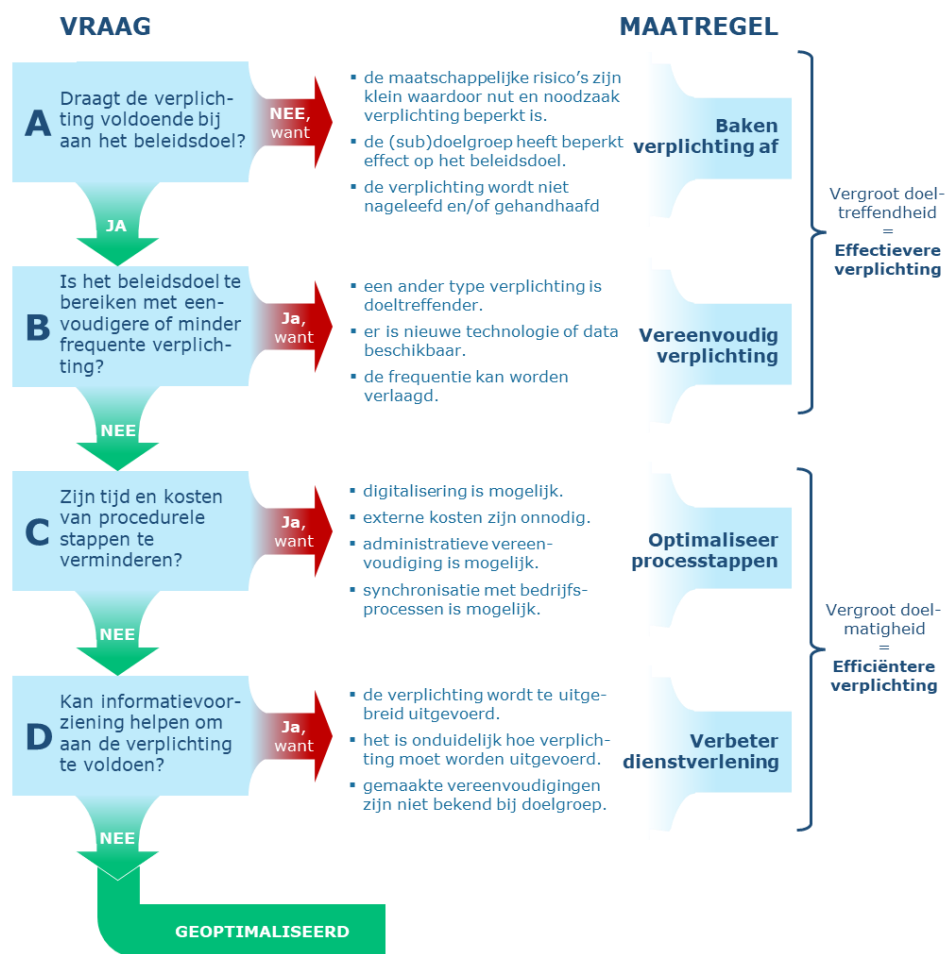
Door deze 'knoppen' te koppelen aan de beleidsdoelstelling (ofwel het maatschappelijke doel) en afwegingen die zijn gemaakt bij het tot stand komen van een verplichting, is op gestructureerde wijze na te gaan wat de mogelijkheden zijn om de beleefde en feitelijke regeldruk te reduceren. In de onderstaande figuur zijn deze op gestructureerde wijze uitgewerkt in de vorm van de beslisboom regeldrukreductie.

Het doel van de beslisboom is om mogelijke alternatieven voor een verplichting of de uitvoering daarvan gestructureerd op een rij te zetten. Hier zit een gradatie in. Alternatieven bij stap A en B zijn het meest ingrijpend, omdat ze een wetwijziging of vereenvoudiging van de verplichting vragen. Het uitvoeren van de maatregelen onder deze onderdelen maken de verplichting effectiever, oftewel de doeltreffendheid van de verplichting wordt vergroot.

Alternatieven bij stap C en D zijn makkelijker te implementeren en op kortere termijn haalbaar. Het uitvoeren van de maatregelen onder deze onderdelen maakt de verplichting efficiënter, oftewel de doelmatigheid van de verplichting wordt vergroot.

Op deze wijze biedt de beslisboom verschillende handelingsperspectieven om een verplichting te optimaliseren.

**Figuur 8.** Beslisboom regeldrukreductie



De eerste vraag (A) in de beslisboom is of de verplichting voldoende bijdraagt aan het beleidsdoel dat de wet met deze verplichting nastreeft. Als de verplichting niet direct bijdraagt aan het beleidsdoel, mag de vraag worden gesteld of deze verplichting voldoende doeltreffend is. Verplichtingen die beperkt worden nageleefd (bijvoorbeeld vanwege onbekendheid) en waarvan de handhaving beperkt is, kunnen een signaal zijn om vraag A zorgvuldig in overweging te nemen. De regeldruk is dan te reduceren door de verplichting af te schaffen of een specifiek deel van de doelgroep (bijvoorbeeld wanneer het risico beperkt is) uit te zonderen.

De tweede vraag (B) sluit aan bij de gedachte of het doel van de wet ook met een andere, eenvoudigere verplichting is te bereiken. Verplichtingen kunnen namelijk zijn verouderd of minder aansluiten op de praktijk. Ook zijn soms inzichten en ervaringen uit andere beleidsterreinen of het buitenland inspirerende voorbeelden voor andere verplichtingen. Het doel van de wet wordt dan nog steeds bereikt, maar wel met eenvoudigere verplichtingen.

De derde en vierde vraag gaan ervan uit dat de verplichting, frequentie en gevraagde gegevens blijven bestaan. Vraag C richt zich dan op het optimaliseren van de procedure en bijbehorende werkzaamheden. Vraag D is vooral gericht op het ondersteunen en faciliteren van mkb-ondernemers bij het naleven van de verplichting. Zo leidt het optimaliseren van de processtappen en het verbeteren van de dienstverlening tot een

doelmatigere (ofwel efficiëntere) inrichting van de verplichting en daarmee tot een significante vermindering van de ervaren regeldruk voor mkb-ondernemers.

Het meetbare en merkbare effect op de regeldruk voor ondernemers verschilt per vraag uit de beslisboom. Suggesties die hoog staan in de beslisboom hebben een groter effect dan vragen die lager in de beslisboom staan. In de onderstaande tabel zijn deze samengevat.

**Tabel 10.** Verwacht regeldrukeffect per vraag uit de beslisboom

Effect regeldruk		Vraag			
		A	B	C	D
	Verplichting en regeldruk verdwijnen	✓	✓		
	Feitelijke (€) en beleefde regeldruk neemt af.		✓		
	Feitelijke regeldruk (€) neemt af.			✓	
	Beleefde regeldruk neemt af			✓	✓

In het hoofdrapport zijn voor 10 verplichtingen reductiemaatregelen uitgewerkt. Hierbij is dan rekening gehouden met de verschillen tussen de MKB-indicatorbedrijven die onderdeel zijn van dit onderzoek.

## 6 Samenvatting regeldruk modewinkel

### 1. Modewinkels ervaren regeldruk door het grote aantal wettelijke verplichtingen en de stroom aan nieuwe verplichtingen waardoor zij totaal en de samenhang met moeite overzien.

Uit het onderzoek blijkt dat modewinkels geen overzicht hebben van de voor hun onderneming geldende verplichtingen of de wijze waarop zij deze in de praktijk moeten uitvoeren. In totaal heeft een modezaak met de kenmerken van het MKB-indicatorbedrijf te maken met **82 verschillende verplichtingen** uit wet- en regelgeving. Hiervan is **58%** werkgever gerelateerd en heeft **21%** betrekking op het ondernemerschap. De modebranche heeft **21%** sectorspecifieke verplichtingen. Uit het onderzoek blijkt dat modezaken het aantal en de complexiteit van de verplichtingen als belastend ervaren en dat dit de laatste jaren toeneemt.

Om op de hoogte te blijven van de nieuwe wettelijke verplichtingen maken modezaken voornamelijk gebruik van hun brancheorganisatie. Daarnaast worden zij geïnformeerd door hun administratiekantoor, accountant of benaderd door commerciële partijen die diensten verlenen om aan wettelijke verplichtingen te voldoen. De meest genoemde is een commerciële dienstverlener op het gebied van Arboretgeving. De afhankelijkheid van commerciële partijen ervaren de meeste modewinkels als regeldruk.

### 2. De regeldrukkosten (€) hebben een significante impact op de financiële bedrijfsvoering van het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel.

De berekening van de regeldrukkosten bij het MKB-indicatorbedrijf de modewinkel laat zien dat de regeldruk ruim **€239.700,-** bedragen (exclusief business as usual). **63%** van deze kosten zijn out-of-pocketkosten. Deze kosten zijn gerelateerd aan wettelijke verplichtingen met betrekking tot loondoorbetaling bij ziekte (doorbetaling van loon of het afsluiten van een ziekteverzekering (een indirecte verplichting die ondernemers uitvoeren vanwege de financiële risico's)) en een diversiteit aan verplichtingen waarvoor externe adviseurs (juristen, Arbodienst, accountants en administratiekantoren) worden ingezet.

Modewinkels ervaren de feitelijke regeldruk als belastend. Dit wordt versterkt doordat in de praktijk de kosten per jaar hoog kunnen oplopen. Zo lopen de kosten in een jaar waarin een medewerker langdurig ziek wordt hoog op. Dit geldt ook voor de kosten die een ondernemer maakt wanneer veel tijdelijke contracten aflopen en niet worden verlengd (transitievergoeding). In het model zijn deze fluctuaties niet zichtbaar omdat de kosten worden uitgemiddeld over de frequentie van voorkomen.

### 3. 68% van de verplichtingen is goed of redelijk werkbaar, 32% wordt beoordeeld als slecht of niet werkbaar.

De in het onderzoek betrokken ondernemers beoordelen **15** verplichtingen<sup>14</sup> als goed werkbaar, deze verplichtingen zijn meestal onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering

<sup>14</sup> In het onderzoek is de werkbaarheid beoordeeld voor 65 van 82 verplichtingen. Met de overige 17 verplichtingen waren te weinig recente ervaringen van modezaken om hierover een oordeel te geven. Voor de berekening van de percentages is uitgegaan van ((het aantal verplichten van een categorie – onder te verdelen tussen goed werkbaar, redelijk werkbaar en slecht werkbaar + niet werkbaar - / het totaal aantal verplichtingen waarvoor de werkbaarheid is beoordeeld)) x 100%).

en daarmee goed werkbaar. Zij beoordelen 29 verplichtingen als redelijk werkbaar, vaak zijn hier in de uitvoering volgens de ondernemers met een modewinkel nog verbeteringen mogelijk.

Bij de verplichtingen die modezaken als slecht of niet werkbaar beoordelen (21) speelt voornamelijk dat de regelgeving (a) moeilijk is te begrijpen waardoor zij hiervoor extern advies moeten inwinnen. Of (b) dat wanneer er fouten worden gemaakt dit grote financiële consequenties kan hebben voor de ondernemer.

#### 4. 10 meest belastende verplichtingen

---

Alle verplichtingen uit het MKB-indicatorbedrijf zijn in de regeldrukmatrix beoordeeld op basis van de regeldrukkosten en de werkbaarheid. In overleg met de deelnemende bedrijven en de brancheorganisatie is hieruit een selectie gemaakt met als vraagstelling: welke 10 verplichtingen zouden in ieder geval in een regeldruk reductieprogramma moeten terugkomen? De volgende zijn hiervoor geselecteerd:

- Uitvoeren van de risico-inventarisatie en -evaluatie
- Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)
- Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden
- Betalen van transitievergoeding aan werknemer
- Het bijhouden van ziekteverzuim & Het aansluiten bij een Arbodienst
- Begeleiden niet-functionerende medewerkers
- Re-integratie van zieke medewerker
- Het zorgen voor plekken voor arbeidsbeperkten
- Het doen van aangifte en betalen van de omzetbelasting
- Het bijhouden van de WKR administratie

In de hoofdrapportage is de beslisboom regeldrukvermindering doorlopen voor een aantal verplichtingen en zijn suggesties gedaan om de regeldruk te reduceren.

## Bijlagen bij rapportage:

MKB-indicatorbedrijf: De modewinkel

I	Overzicht wettelijke verplichtingen MKB-indicatorbedrijf modewinkel	41
II	Matrix ingevuld per verplichting	42



# I Overzicht wettelijke verplichtingen MKB-indicatorbedrijf modewinkel

	Regeldruk			
	Structureel	Enmalig	Incidenteel	Totaal
<b>A. Werkgever</b>	<b>€ 152.092</b>	<b>€ 17</b>	<b>€ 57.568</b>	<b>€ 209.677</b>
<b>A-1 Gezondheid en veiligheid op het werk</b>	<b>€ 29.301</b>	<b>€ 2</b>	<b>€ 77</b>	<b>€ 29.380</b>
1: Het uitvoeren van een Risicoinventarisatie en -Evaluatie	€ 8.002	€ -	€ -	€ 8.002
10: Het zorgen voor Arbo-voorzieningen, zoals beschermingsmiddelen.	€ -	€ -	€ -	€ -
11: Het zorgen voor een ergonomische inrichting van de werkplekken.	€ 1.462	€ -	€ -	€ 1.462
12: Het uitvoeren van een arbeidsgezondheidskundig onderzoek.	€ 305	€ -	€ -	€ 305
13: Het laten keuren van arbeidsmiddelen.	€ 954	€ -	€ -	€ 954
15: Het hebben van een veiligheidsinformatieblad voor gevaarlijke stoffen	€ 154	€ -	€ -	€ 154
16: Het melden van arbeidsongevallen met personeel	€ -	€ -	€ -	€ -
17: Het bijhouden van een ongevalregistratie	€ -	€ -	€ -	€ -
2: Het meewerken aan inspecties van ISZW	€ -	€ -	€ 77	€ 77
3: Het aanwijzen van een preventiemedewerker	€ -	€ -	€ -	€ -
4: Het voorlichten over en toezien op de te verrichten werkzaamheden	€ 963	€ -	€ -	€ 963
6: Het voeren van overleg over het arbobeleid	€ 1.078	€ -	€ -	€ 1.078
7: Het aansluiten bij een arbodienst en/of het inhuren van een bedrijfsarts	€ 10.671	€ -	€ -	€ 10.671
8: Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	€ 5.712	€ -	€ -	€ 5.712
9: Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	€ -	€ 2	€ -	€ 2
<b>A-2 Werktijden en sociale zekerheid</b>	<b>€ 11.960</b>	<b>€ 8</b>	<b>€ 1.374</b>	<b>€ 13.342</b>
19: Het afdragen van premies aan de pensioenuitvoerder	€ 2.783	€ -	€ -	€ 2.783
20: Het voeren van een deugdelijke registratie van de arbeids- en rusttijden	€ 7.537	€ -	€ -	€ 7.537
21: Het maken van afspraken rondom zwangerschapsverlof en bijhouden van de administratie	€ -	€ -	€ 1.374	€ 1.374
22: Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)	€ -	€ -	€ -	€ -
23: Het schriftelijk vastleggen van de arbeidsovereenkomst	€ -	€ -	€ -	€ -
76: Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder	€ -	€ 8	€ -	€ 8
121: Het bijhouden van de administratie rondom vakantie	€ 1.640	€ -	€ -	€ 1.640
<b>A-3 Arbeidsbescherming en gelijke behandeling</b>	<b>€ 71.509</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 39.168</b>	<b>€ 110.677</b>
24: Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden.	€ -	€ -	€ 7.876	€ 7.876
25: Het doorlopen van een ontslagprocedure via UWV of aangewezen commissie	€ -	€ -	€ 308	€ 308
26: Het doorlopen van een ontslagprocedure via de kantonrechter	€ -	€ -	€ 704	€ 704
27: Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer	€ -	€ -	€ 16.495	€ 16.495
28: Het bijhouden van het ziekteverzuim	€ 14.784	€ -	€ -	€ 14.784
29: Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	€ -	€ -	€ 5.198	€ 5.198
30: Het meewerken aan de re-integratie van een werknemer	€ -	€ -	€ 6.755	€ 6.755
31: Het zorgen voor plekken voor arbeidsbeperkten	€ 6.160	€ -	€ -	€ 6.160
32: Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)	€ 50.565	€ -	€ -	€ 50.565
33: Het doorbetalen van het loon bij ziekte (kort verzuim)	€ -	€ -	€ -	€ -
34: Het aanvragen van (betaald) ouderschapsverlof voor een werknemer	€ -	€ -	€ 1.832	€ 1.832
<b>A-4 Werkgever overig</b>	<b>€ 39.322</b>	<b>€ 8</b>	<b>€ 16.948</b>	<b>€ 56.278</b>
120: De administratie bijhouden van alles wat onder de werkkostenregeling (WKR) valt.	€ 27.224	€ -	€ -	€ 27.224
122: Het bieden van de gelegenheid tot medezeggenschap (WOR)	€ -	€ -	€ -	€ -
124: Het aangeven of de arbeidsovereenkomst wordt voortgezet	€ -	€ -	€ 2.599	€ 2.599
35: Het indienen en betalen van aangifte loonbelasting	€ 462	€ -	€ -	€ 462
36: Het betalen van loon aan een werknemer	€ -	€ -	€ -	€ -
37: Het betalen van vakantiebijslag aan een werknemer	€ -	€ -	€ -	€ -
38: Het (digitaal) verstrekken van een loonstrook aan een werknemer	€ -	€ -	€ 3.801	€ 3.801
39: Het verstrekken van een jaaropgaaf aan een werknemer	€ 39	€ -	€ -	€ 39
40: Het voeren van een loonadministratie	€ 7.848	€ -	€ -	€ 7.848
41: Het afdragen van premies aan het O&O-fonds	€ 3.711	€ -	€ -	€ 3.711
42: Het indienen van een aanmelding als werkgever	€ -	€ 8	€ -	€ 8
43: Het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen	€ -	€ -	€ 10.382	€ 10.382
44: Het APK laten keuren van bedrijfswagens	€ 39	€ -	€ -	€ 39
45: Het inhuren van zzz'ers	€ -	€ -	€ -	€ -
47: Het meewerken aan loonbeslag	€ -	€ -	€ 167	€ 167
<b>B. Ondernemer</b>	<b>€ 20.345</b>	<b>€ 85</b>	<b>€ 581</b>	<b>€ 21.011</b>
<b>B-1 Belastingen en financiën</b>	<b>€ 14.761</b>	<b>€ -</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 14.761</b>
48: Het indienen en betalen van aangifte omzetbelasting	€ 10.144	€ -	€ -	€ 10.144
49: Het indienen van aangifte en betalen vennootschapsbelasting/winstbelasting	€ 1.868	€ -	€ -	€ 1.868
50: Het opstellen van de jaarrekening	€ 2.364	€ -	€ -	€ 2.364
51: Het betalen van gemeentelijke belastingen	€ 385	€ -	€ -	€ 385
<b>B-2 Bedrijfsvoering</b>	<b>€ 5.565</b>	<b>€ 23</b>	<b>€ 319</b>	<b>€ 5.907</b>
52: Het informeren van betrokkenen over de verwerking van hun persoonsgegevens	€ 616	€ -	€ -	€ 616
53: Het meewerken aan uitvragen van het CBS	€ -	€ -	€ 273	€ 273
54: Het doorgeven van het aantal werkzame personen aan de KvK	€ 58	€ -	€ -	€ 58
55: Het verplicht inschrijven in het handelsregister	€ -	€ 23	€ -	€ 23
56: Het aantonen van de naleving van de privacyregels	€ 372	€ -	€ -	€ 372
57: Het melden van een datalek aan de Autoriteit Persoonsgegevens	€ -	€ -	€ -	€ -
59: Keuringen van installaties	€ 4.519	€ -	€ -	€ 4.519
60: Het melden van een datalek aan de betrokkene	€ -	€ -	€ -	€ -
61: Het inschrijven van uiteindelijk belanghebbenden in het UBO-register	€ -	€ -	€ 46	€ 46
<b>B-3 Ondernemer, overig</b>	<b>€ 19</b>	<b>€ 62</b>	<b>€ 262</b>	<b>€ 342</b>
63: Het aanvragen en betalen van de afdrachten CBO's	€ 19	€ -	€ -	€ 19
64: Het naleven van algemene eisen aan het gebouw	€ -	€ 62	€ -	€ 62
65: Het opstellen van een jaarverslag of een bestuursverslag	€ -	€ -	€ -	€ -
66: Het aanvragen van een energielabel	€ -	€ -	€ 262	€ 262
<b>C. Sectorspecifiek</b>	<b>€ 89</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 8.999</b>	<b>€ 9.088</b>
<b>C-1 Omgevingsverplichtingen</b>	<b>€ 31</b>	<b>€ -</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 31</b>
68: Het nemen van maatregelen van de Erkende Maatregelenlijst	€ 31	€ -	€ -	€ 31
<b>C-2 Brandveiligheid</b>	<b>€ -</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 3.696</b>	<b>€ 3.696</b>
69: Het meewerken aan inspecties van de brandweer	€ -	€ -	€ 3.696	€ 3.696
<b>C-3 Sectorspecifiek, overig</b>	<b>€ 58</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 5.303</b>	<b>€ 5.361</b>
101: Het aanvragen van een omgevingsvergunning	€ -	€ -	€ 623	€ 623
103: Het aanvragen van een parkeervergunning of -onthefing	€ 58	€ -	€ -	€ 58
105: Het aanvragen van een vergunning voor een winkeluitstalling	€ -	€ -	€ -	€ -
107: Het aanvragen van een vergunning voor het verspreiden van reclame	€ -	€ -	€ -	€ -
108: Het aanvragen van een ontheffing van de verplichte winkelsluitingstijden	€ -	€ -	€ -	€ -
112: Het vermelden van de prijs van producten	€ -	€ -	€ -	€ -
123: Het voorzien van kleding van een etiket	€ -	€ -	€ -	€ -
71: Het meewerken aan inspecties van de NVWA	€ -	€ -	€ -	€ -
87: Het terugnemen van aankopen die de consument herroept	€ -	€ -	€ 4.680	€ 4.680
88: Het indienen van aangifte Afvalbeheersbijdrage, inclusief afdracht	€ -	€ -	€ -	€ -
94: Het informeren van de klant bij online verkoop	€ -	€ -	€ -	€ -
96: Het indienen van een aanvraag of melding voor een evenement	€ -	€ -	€ -	€ -
97: Het aanvragen van een ontheffing voor het tijdelijk schenken van alcohol	€ -	€ -	€ -	€ -
98: Het melden van een incidentele festiviteit	€ -	€ -	€ -	€ -
<b>Eindtotaal</b>	<b>€ 172.526</b>	<b>€ 102</b>	<b>€ 67.148</b>	<b>€ 239.776</b>

## II Matrix ingevuld per verplichting

In de regeldrukmatrix is de werkbaarheid van een verplichting uitgezet tegen de regeldrukkosten. De nummers in de tabel van bijlage I corresponderen met de nummers in de regeldrukmatrix.

### Schaalverdeling van de as regeldrukkosten

De MKB-indicatorbedrijven verschillen van elkaar in omvang, omzet, kosten en regeldrukkosten. Bij gebruik van dezelfde bandbreedte in € per categorie ("laag", "middel" en hoog), ontstaat er daarom een vertekend beeld van de regeldruk voor de verschillende MKB-indicatorbedrijven. Er is daarom voor gekozen om voor ieder MKB-indicatorbedrijf een eigen schaalindeling te maken die is gebaseerd op dezelfde uitgangspunten. Hierdoor is het (door de resultaten te projecteren) ook mogelijk om de hoogte van de regeldruk tussen MKB-indicatorbedrijven te vergelijken.

De uitgangspunten voor indeling van de regeldrukkosten zijn opgenomen in de onderstaande tabel.

**Tabel 11.** Uitgangspunten schaalindeling as regeldrukkosten

Categorie	Ondergrens	Bovengrens
Bedrijfseigen kosten	In deze "kolom" komen alle verplichtingen terug waarvan de kosten volledig worden beschouwd als bedrijfseigen kosten. De regeldrukkosten zijn in dat geval € 0.	
Laag	€ 0	5% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk
Middel	5% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk	20% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk
Hoog	20% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk	120% van regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk

